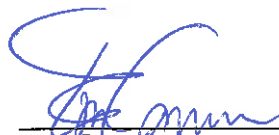

Plats och tid	Sesionssalen, kommunhuset Klippan kl. 13:30-16:15
Beslutande ledamöter	Kerstin Persson (S) (ordförande) Carl-Axel Wilhelmsson (C) (1:e vice ordförande) Hans Bertil Sinclair (M) (2:e vice ordförande) Johan Pettersson (S) Robert Larsson (KD)
Ej tjänstgörande ersättare	Paul Gustafsson (S) Boris Svensson (S) Jörgen Bjerknäs (MP) Tommy Cedervall (L)
Övriga närvarande	Eva Larsson, kommunsekreterare Tomas Rikse, kommundirektör Cecilia Christensen, kanslichef §§83-87 Jan Tingecz, ekonomichef Agneta Hugander, socialchef §82 Rose-Marie Bergman, skolchef §82 Arne Amné, kultur- och fritidschef §82 Mattias Adolfsson, barn- och utbildningsförvaltningen §82 Alexandra Norén, Närpolisområde Söderåsen §82 Thomas Koskinen, Närpolisområde Söderåsen §82 Amanda Hesselgard, integrationssamordnare §78 Monica Johansson, teknisk förvaltning §§80-81 Ardiana Demjaha, teknisk chef §87
Utses att justera	Hans Bertil Sinclair
Justeringens plats och tid	Kansliavdelningen, Klippans kommunhus, 2018-05-21 16:00

Sekreterare

Eva Larsson

Ordförande

Kerstin Persson

Justerande

Hans Bertil Sinclair

ANSLAG/BEVIS   Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ   Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanträdesdatum   2018-05-09

**Datum för anslags
uppsättande**   2018-05-22

**Datum för anslags
nedtagande**   2018-06-13

**Förvaringsplats för
protokollet**   Kansliavdelningen, Klippans kommunhus

Underskrift

.....
Eva Larsson

Innehållsförteckning

- § 77 Val av justerare
- § 78 Att arbeta arbetsmarknadsinriktat med ensamkommande barn
- § 79 Yttrande avseende granskning av Kommunstyrelsens investeringsplanering
- § 80 Förslag till köpekontrakt avseende fastigheten Nejlikan 19
- § 81 Optionsavtal avseende del av Klippan 3:107 och 3:115, Kapellet
- § 82 Mobilt team heldagsverksamhet 2018
- § 83 Kommunalförbundet Medelpunktens årsredovisning 2017
- § 84 Motion om fri allmän kollektivtrafik för färdtjänstresenärer- svar
- § 85 Utökning av korttidsplatser på Åbyhem
- § 86 Motion om körkort för studerande på vård- och omsorgsprogrammet- svar
- § 87 Framtidens skola i Klippans kommun

§77**Val av justerare****Ärendet**

Val av justerare föreligger.

Arbetsutskottets beslut

Hans Bertil Sinclair väljes att jämte ordförande justera dagens protokoll 2018-05-21 på kansliavdelningen, Klippans kommunhus kl. 16:00.

§ 78**Att arbeta arbetsmarknadsinriktat med ensamkommande barn**

KS 2018.0351

Ärendet

Klippans kommun har blivit tilldelad ett riktat tillfälligt statsbidrag (467 010 kronor 2018) med syftet att ge kommunen möjlighet att låta ensamkommande barn som fyller 18 år, och fortfarande är i asylprocessen, bo kvar i kommunen för att slutföra sina studier. Klippans kommun har idag inga ensamkommande barn kvar som står inför denna situation. Kommunledningsförvaltningen önskar därför att Klippans kommun nyttjar dessa pengar för att stärka visionen om självförsörjning vid ingången i vuxenlivet för de ensamkommande barn som finns kvar i Klippans kommun.

Visionen på enheten för ensamkommande barn är "Att alla ensamkommande barn är väl integrerade, har getts goda förutsättningar för att ta egenansvar och är självförsörjande vid ingången i vuxenlivet."

Förslaget är att man nyttjar det tillfälliga statsbidraget till att förstärka arbetsmarknads- och utvecklingenheten med ytterligare en tjänst med syfte att arbeta riktat mot ensamkommande barn. Genom att samordna kontakt mellan studie- och yrkesvägledare, boende och socialsekreterare skapas tidslinjer för etablering. Tjänsten blir en stödjande, samordnande och bro-byggande funktion där man tittar på kreativa lösningar utifrån individens önskemål och drömmar. Genom att skapa tydliga tidslinjer för etablering på arbetsmarknaden tydliggörs för ungdomarna vilka steg man behöver ta för att komma vidare i yrkeslivet och därav kunna vara självförsörjande vid ingång i vuxenlivet. Det finns idag inte befintliga resurser på arbetsmarknads- och utvecklingenheten för att genomföra ovanstående uppdrag och pengarna finns tillgängliga för att med ett beslut kunna omfördelas efter riktat syfte. Genom att ovanstående insats genomförs undviker vi förhoppningsvis onödigt försörjningsstöd framöver.

Beslutsunderlag

Kommunledningsförvaltningens skrivelse 2018-04-12.

Arbetsutskottets förslag till Kommunstyrelsen

Godkänner att det riktade tillfälliga statsbidraget om 467 010 kronor får finansiera en projektanställning inom arbetsmarknads- och utvecklingenheten i syfte att arbeta arbetsmarknadsinriktat med ensamkommande barn.

§ 79**Yttrande avseende granskning av Kommunstyrelsens investeringsplanering**

KS 2018.0283

Ärendet

Klippans kommuns revisorer har givit uppdrag till PwC att granska Kommunstyrelsens investeringsplanering.

Ekonomiavdelningen har yttrat sig och avseende granskningen.

Revisionsfrågan som skall besvaras är huruvida Kommunstyrelsen har ändamålsenliga beslutsunderlag samt om rutinerna är tillräckliga gällande intern kontroll avseende investeringar i anläggningstillgångar.

Sju kontrollmål har varit föremål för granskning och av dessa anses fem vara delvis uppfyllda och två ej uppfyllda.

Ekonomiavdelningen föreslår Kommunstyrelsen besluta att kommunen i samband med implemetering och tillämpning av fullmäktiges regelverk för investeringsplaneringen ska vidareutveckla tillämpningsanvisningar för hur beslutsunderlagen skall upprättas. I möjligaste mån ska revisionsrapportens kommentarer och bedömningarna till kontrollmålen beaktas för att kommunstyrelsen, på ett ändamålsenligt sätt, ska kunna säkerställa beslutsunderlag och rutiner med tillräcklig intern kontroll avseende investeringar i anläggningstillgångar.

Beslutsunderlag

Ekonomiavdelningens skrivelse 2018-04-25.

Rapport investeringsplanering, bilaga Au § 79/18.

Arbetsutskottets förslag till Kommunstyrelsen

1. I samband med implemetering och tillämpning av Kommunfullmäktiges regelverk för investeringsplaneringen ska tillämpningsanvisningar vidareutvecklas för hur beslutsunderlagen skall upprättas.
2. I möjligaste mån beakta revisionsrapportens kommentarer och bedömningarna till kontrollmålen, för att kommunstyrelsen skall, på ett ändamålsenligt sätt, kunna säkerställa beslutsunderlag och rutiner med tillräcklig intern kontroll avseende investeringar i anläggningstillgångar.
3. Rapport kommer att lämnas i samband med årets bokslut.

Revisionsrapport

Granskning av investeringsplanering

Jörn Wahlroth
Emil Biström

Klippans kommun

Mars 2017

pwc

CE AB

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning	2
1.1.	Revisionell bedömning	2
1.2.	Rekommendationer	4
2.	Inledning	6
2.1.	Bakgrund	6
2.2.	Syfte och revisionsfråga	6
2.3.	Revisionskriterier	6
2.4.	Kontrollmål	6
2.5.	Avgränsning	6
2.6.	Metod	7
3.	Granskningsresultat	8
3.1.	Styrande dokument, system, rutiner och aktiviteter för planering av investeringar 8	
3.1.1.	Iakttagelser	8
3.1.2.	Bedömning	9
3.2.	Roller och ansvar i beredningsprocessen	10
3.2.1.	Iakttagelser	10
3.2.2.	Bedömning	11
3.3.	Framförhållning och långsiktighet i investeringsplaneringen	11
3.3.1.	Iakttagelser	11
3.3.2.	Bedömning	12
3.4.	Beslutsunderlag med ekonomiska kalkyler	12
3.4.1.	Iakttagelser	12
3.4.2.	Bedömning	15
3.5.	Handlingsalternativ och konsekvensanalyser	15
3.5.1.	Iakttagelser	15
3.5.2.	Bedömning	15
3.6.	Kopplingen mellan investeringsplaneringen och budgetprocessen	16
3.6.1.	Iakttagelser	16
3.6.2.	Bedömning	17
3.7.	Utrangering och fördelning mellan underhållskostnad och investeringsutgift 17	
3.7.1.	Iakttagelser	17
3.7.2.	Bedömning	17

1. Sammanfattning

1.1. Revisionell bedömning

PwC har på uppdrag av Klippans kommuns revisorer genomfört en granskning av kommunstyrelsens investeringsplanering.

Revisionsfråga som skall besvaras är:

- *Har kommunstyrelsen ändamålsenliga beslutsunderlag och rutiner med tillräcklig intern kontroll avseende investeringar i anläggningstillgångar?*

Vi bedömer att kommunstyrelsens beslutsunderlag och rutiner endast till delar är ändamålsenliga och att den interna kontrollen avseende investeringar i anläggningstillgångar inte är tillräcklig.

Kommunen står inför omfattande investeringsutgifter huvudsakligen kopplat till demografiska förutsättningar och reinvesteringsbehov. Det ställs stora krav på processer och beslutsunderlag som föregår beslut om investeringar. Fullmäktige har under år 2015 fattat beslut om särskilt regelverk där det framgår hur förslag om investeringar ska hanteras. De beslutade reglerna föregicks av ett behov av att förbättra styrningen av investeringsverksamheten.

Vi anser att kommunstyrelsen behöver säkerställa implementeringen av det styrdokument som fullmäktige fattat beslut om. Vidare att tydliggöra hur de underlag som ska ligga till grund för beslutsfattande ska disponeras vad avser behovsanalyser, handlingsalternativ och konsekvensbeskrivningar, samt ekonomiska kalkyler.

Vi anser vidare att investeringsplaneringen behöver ske med större framförhållning och långsiktighet. Bristande framförhållning riskerar att investeringar kommer till stånd utan tillräckliga beslutsunderlag. En ökad långsiktighet är en förutsättning för att bedöma den långsiktiga finansiella förmågan att kunna möta behoven, samt ger underlag för att när så är nödvändigt kunna genomföra prioriteringar. I detta sammanhang anser vi att det behöver beredas finansiella mål som kopplas till investeringsvolym och grad av självfinansiering, samt skuldsättning.

Den samlade revisionella bedömningen grundar sig på de iakttagelser med efterföljande bedömningarna som gjorts i kontrollmålen:

Kontrollmål	Kommentar
Finns det styrande dokument, system, rutiner och aktiviteter för planering av investeringar?	Delvis uppfyllt Vi bedömer att det finns upprättade regler för investeringar som har förutsättningar att stödja en ändamålsenlig investeringsplanering. Kommunstyrelsen har inte säkerställt en implementering av reglerna i organisationen, vilket fått till följd att efterlevnaden är låg organisationen. Någon avvisning av investeringsförslag som

inte uppfyller regelverkets krav sker inte, vilket ska ske enligt fullmäktiges beslutade regler.

Det finns aktiviteter i samband med budgetprocessen i form av upptaktsmöte och dialogmöten som till delar stödjer investeringsplaneringen på ett ändamålsenligt sätt. Kommunstyrelsens presidium har en aktiv roll i styrningen av processen.

Är roller och ansvar tydliga avseende beredningsprocessen?

Delvis uppfyllt

Vi bedömer att rollerna i planeringsprocessen delvis är klargjorda. Detta baserar vi på att nämnderna roll att bedöma behov och initiera investeringar är tydligt, men att rollerna i den fortsatta beredningsprocessen behöver klargöras. Tekniska förvaltningens delaktighet i processen behöver säkerställas i enlighet beslutat regelverk. Vidare behöver nämndernas överväganden tydliggöras i den fortsatta beredningsprocessen inför fullmäktiges beslut.

Vidare finns en otydlighet i organisationen hur och när beslut fattas i ett investeringsprojekts olika faser, samt vem som ansvarar för att optimera investeringens effektivitet utifrån verksamhetens behov.

Bedrivs investeringsplaneringen med tillräcklig framförhållning och med ett långsiktigt perspektiv?

Ej uppfyllt

Vi bedömer att investeringsplaneringen bedrivs med otillräcklig framförhållning och med otillräcklighet i det långsiktiga perspektivet. Detta grundar vi på att kommunstyrelsen i större utsträckning behöver säkerställa att behoven lyfts fram med den framförhållning som regelverket anger och att en bättre överensstämmelse erhålls för kommande planår. Utan denna framförhållning försvåras beredningsprocessens arbete med prioriteringar. Samtidigt finns risker att eventuella behov av detaljplanearbete inte startar i tid.

Vi anser vidare att det långsiktiga perspektivet behöver kopplas till det finansiella utrymmet. Vi anser att finansiella mål behöver beredas som hänger samman med investeringsverksamheten och rekommenderar att dessa exempelvis kopplas till ambitioner om investeringars självfinansieringsgrad och skuldsättning, samt vilken nivå som på sikt ska upprätthållas avseende soliditeten.

Finns tillräckliga beslutsunderlag med koppling till styrdokument, finansiella och verksamhetsmässiga mål, översiktsplanering, demografisk utveckling, samt ekonomiska kalkyler över investeringsutgift och driftpåverkan?

Ej uppfyllt

Vi bedömer att beredningsprocessens granskade beslutsunderlag till stora delar är otillräckliga utifrån fullmäktiges regelverk. I beslutsunderlag beskrivs behoven schematiskt, utan tydlig koppling till volymförändringar eller andra behov.

Vi bedömer att även större investeringar som hanteras med separata utredningar behöver "sammanfattas" i tydliga underlag till budgetberedningen, där ansvarig verksamhetsnämnds behovsbedömning med överväganden framgår och där de driftsekonomiska conse-

Finns i processen beslutsunderlag som belyser handlingsalternativ och konsekvensanalyser?

kvenserna lyfts fram (drift och kapitalkostnad), samt ur verksamhetsaspekt (eventuella effektiviseringar eller andra ekonomiska konsekvenser).

Delvis uppfyllt

Vi bedömer att det i beredningsprocessen för flera investeringar saknas underlag som beskriver handlingsalternativ och konsekvensanalyser av att inte genomföra en investering. Vi anser att det bör finnas underlag från berörd verksamhetsnämnd i vilka överväganden kring handlingsalternativ som har skett, samt att handlingsalternativen och dess konsekvenser för såväl verksamhet som ekonomi tydligt redovisas. Vidare att tekniska förvaltningen, när så ska ske enligt regelverket, bereds möjligheter till en allsidig beredning av ärendet.

Finns det en tydlig koppling mellan investeringsplaneringen och budgetprocessen?

Delvis uppfyllt

Vi bedömer att investeringsplaneringen är en tydlig del av budgetprocessen och att planerade investeringars påverkan på driftbudgeten beaktas utifrån de beslutsunderlag som föreligger, men att dessa underlag är otillräckliga.

Vi bedömer att beslutsunderlagen behöver utvecklas för att bättre stödja vilka effekter som investeringarna får för kommunens driftsekonomi. Vi anser att det i beredningsprocessen behöver eftersträvas en högre precision vad avser investeringsobjekt, tid för genomförande och bedömd investeringsutgift, samt att underlagen bättre stödjer investeringarnas effekter i driftsekonomi för budgetåret och de kommande planåren.

Finns det tydliga rutiner för att i kalkyler, budget och redovisning vid reinvesteringar hantera utrangering och eventuell fördelning mellan underhållskostnad och investeringsutgift?

Delvis uppfyllt

Vi bedömer att det saknas tydliga rutiner för att i investeringsplaneringen redovisa eventuella utrangeringar och dess konsekvenser i form av nedskrivningsbehov.

Vi bedömer att det finns rutiner för att i redovisning hantera utrangeringar genom nedskrivning av värden i anläggningsregistret.

Vi bedömer vidare att beslutsunderlagen behöver ge ett bättre stöd för beräkning av kapitalkostnader för de fall som fördelning på olika komponenter ska ske.

1.2. Rekommendationer

Vi rekommenderar att i samband med implementering och tillämpning av fullmäktiges regelverk för investeringsplaneringen utveckla tillämpningsanvisningar för hur beslutsunderlagen ska upprättas. I tillämpningsanvisningarna ställs krav på hur beskrivning av investeringens koppling till övergripande mål och strategier, behovsanalys, konsekvenser och handlingsalternativ ska ske. Vidare ställs i anvisningarna krav på att de ekonomiska kalkylerna för investeringsutgiften och driftkalkylen innehåller ett antal fasta rubrikrader. Investeringsutgiften ska när så krävs ge stöd för komponentavskrivningar (vilket även

uttrycks i fullmäktiges regelverk), medan driftspåverkan i förekommande fall bör delas på anläggningens drifts- och kapitalkostnader och de verksamhetsmässiga effekter som uppstår.

De krav som ställs på underlagens omfattning bör vara beroende av investeringens betydelse ur strategisk och ekonomisk aspekt.

För att bättre stödja beslutsprocessen bör av underlagen framgå i vilken fas förslaget befinner sig (från initialt identifierat behov eller idé till klart för start).

Vi rekommenderar att de övergripande finansiella målen utvecklas med en tydligare koppling till bedömning av framtida investeringsbehov, grad av självfinansiering och skuldsättning.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Av kommunens budget och plan för åren 2018 till 2021 framgår en sammantagen investeringsutgift om ca 500 mnkr, samtidigt som kommunens låneskuld bedöms öka från 128 mnkr (år 2016) till 438 mnkr (år 2020).

Den demografiska utvecklingen och reinvesteringsbehov, samt andra krav kopplade till samhällets utveckling är avgörande faktorer för investeringsutgiftens storlek. Investeringsplaneringen ställer krav på kommunstyrelsens beredningsprocess inför kommunfullmäktiges hantering.

Kommunens revisorer har utifrån en riskbedömning beslutat att granska kommunstyrelsens investeringsplanering.

2.2. Syfte och revisionsfråga

Revisionsfrågan som ska besvaras är:

- Har kommunstyrelsen ändamålsenliga beslutsunderlag och rutiner med tillräcklig intern kontroll avseende investeringar i anläggningstillgångar?

2.3. Revisionskriterier

I granskningen utgörs revisionskriterierna i huvudsak av kommunallagen och kommunfullmäktiges styrande dokument.

2.4. Kontrollmål

- Finns det styrande dokument, system, rutiner och aktiviteter för planering av investeringar?
- Är roller och ansvar tydliga avseende beredningsprocessen?
- Bedrivs investeringsplaneringen med tillräcklig framförhållning och med ett långsiktigt perspektiv?
- Finns tillräckliga beslutsunderlag med koppling till styrdokument, finansiella och verksamhetsmässiga mål, översiktsplanering, demografisk utveckling, samt ekonomiska kalkyler över investeringsutgift och driftpåverkan?
- Finns i processen beslutsunderlag som belyser handlingsalternativ och konsekvensanalyser?
- Finns det en tydlig koppling mellan investeringsplaneringen och budgetprocessen?
- Finns det tydliga rutiner för att i kalkyler, budget och redovisning vid reinvesteringar hantera utrangering och eventuell fördelning mellan underhållskostnad och investeringsutgift?

2.5. Avgränsning

Granskningen avgränsas till investeringar i materiella anläggningstillgångar.

2.6. *Metod*

Intervjuer har genomförts med kommunstyrelsens presidium, kommundirektör, ekonomichef, teknisk chef och chef för fastighetsavdelningen.

Studier har genomförts av kommunens styrande dokument, samt ett urval av underlag till grund för planering och beslut om investeringar.

Rapporten har varit föremål för saklighetsgranskning.

3. Granskningsresultat

3.1. Styrande dokument, system, rutiner och aktiviteter för planering av investeringar

3.1.1. Iakttagelser

Genomförd granskning avser de processer som leder fram till att beslut fattas om en investeringens genomförande. Genomförandeprocessens moment, projektering och upphandling, omfattas således inte av granskningen. En investeringsprocess kan i planeringsfasen beskrivas enligt nedanstående:

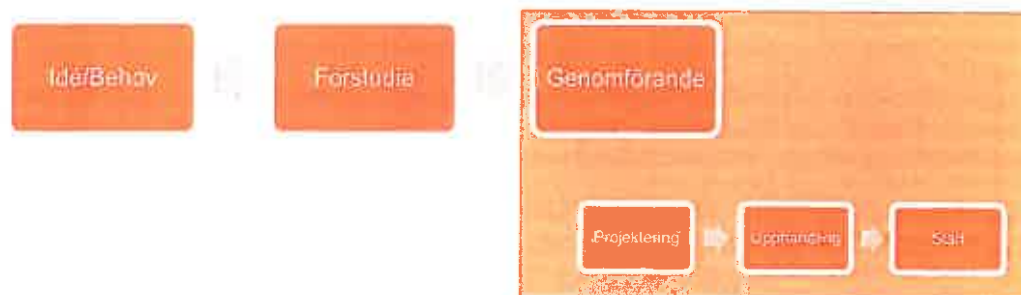

Bild: Bilden beskriver schematiskt en investeringsprocess från idé/behov till investeringens start.

De behovsstyrda investeringarna kan delas in i reinvesteringsbehov som grundar sig på behov av att upprätthålla standard och funktionalitet. Det kan också vara fråga om investeringar där anpassning sker, exempelvis miljökrav och krav på säkerhet, samt behov av att förbättra effektiviteten. Vidare är den demografiska utvecklingen en viktig faktor och grund för att identifiera behov av investeringar. Idéstyrda investeringar handlar företrädesvis om kommunens attraktionskraft och att skapa värde utöver lagstadgad service för kommuninvånarna.

Av Klippans kommuns styrmodell framgår att utifrån politiska mål och resurser ska bästa möjliga resultat skapas för medborgare, brukare och kunder, vilket återspeglas i kommunens vision. Det övergripande målet anger att befolkningen ska öka till 19 500 år 2026, en ökning med ca 2 000 mot nuvarande nivå. Detta ställer krav på väl utvecklade rutiner och processer för bland annat investeringsplaneringen.

Fullmäktige har antagit regler för hantering av investeringar (2015-01-27, § 16 samt reviderade 2017-04-25, § 51). Syftet är att skapa enhetliga regler för investeringsprocessen. Under särskild rubrik behandlas beslutsprocessen i ett investeringsärende. Här framgår att berörd nämnd/förvaltning årligen ska lyfta fram förslag om önskemål för investeringar för de närmaste fyra åren.

Investeringsförslagens beslutsunderlag ska för ett projekt innehålla beskrivning, motivering, prioritering, investeringsbelopp, driftskostnadseffekter samt ekonomisk kalkyl. För mindre inventarier och underhållsplan för fastighet, gata/park och VA-verksamhet görs vissa undantag gällande kostnadskalkyl i budgetprocessen.

Gällande förslag till investering som avser byggnad/anläggning ska tekniska förvaltningen göra en kostnadsberäkning innan det tas upp i budgetarbetet.

I reglerna antagna av fullmäktige finns anvisningar för investeringskalkylen. Kalkylen ska innehålla följande:

- Tydlig verbal beskrivning av investeringen
- Beräknad totalkostnad
- Beräknad livslängd/avskrivningstid fördelad i komponenter där så är tillämpligt
- Beräknade driftkostnader i form av avskrivning, internränta samt övrig driftkostnad
- Beräknade driftintäkter, t ex hyra
- Beräknad ev. besparing i driftskostnad över tid
- Alternativ till investeringen – här bedöms vad som blir billigast över tid (livscykelkostnad).
Frågan lyfts om att köpa rätt kvalitet, begagnat eller nytt, andra sätt att lösa behovet etc.

Av regelverket framgår att om beslutsunderlag enligt ovanstående saknas ska inte investeringsförslaget upp till prövning i budgetprocessen.

Vidare framgår att investeringsprocessen är en del av budgetarbetet. Endast år ett av de fyra åren innebär beslut om budgetanslag. Tidigare inte kända investeringar ska som huvudregel läggas det sista planåret.

Aktiviteter som stöd för investeringsplaneringen sker i samband med budgetprocessen, där nämnder och förvaltningar medverkar. Särskilda anvisningar upprättas för aktiviteterna. Efter ett upptaktsmöte i mars månad sker budgetdialoger i april månad. Nämnder och förvaltningar har ta fram underlag för såväl drifts- som investeringsbudget. Investeringarna ska hanteras i enlighet med fullmäktiges beslutade regelverk.

Av intervjuerna framgår att de beslutade reglerna föregicks av behov av att förbättra styrningen av investeringsverksamheten och att därmed erhålla ett bättre och tydligare beslutsunderlag för investeringar. Samtidigt framgår av intervjuer och dokumentstudier att reglerna inte blivit implementerade i tillräcklig omfattning och därmed inte fullt ut tillämpats i beredningsprocessen. Det pågår för närvarande ett arbete med att förbättra tillämpning och efterlevnad av regelverket.

3.1.2. *Bedömning*

Vi bedömer att det finns upprättade regler för investeringar som har förutsättningar att stödja en ändamålsenlig investeringsplanering. Kommunstyrelsen har inte säkerställt en implementering av reglerna i organisationen, vilket fått till följd att efterlevnaden är låg organisationen. Någon avvisning av investeringsförslag som inte uppfyller regelverkets krav sker inte, vilket ska ske enligt fullmäktiges beslutade regler.

Det finns aktiviteter i samband med budgetprocessen i form av upptaktsmöte och dialogmöten som till delar stödjer investeringsplaneringen på ett ändamålsenligt sätt. Kommunstyrelsens presidium har en aktiv roll i styrningen av processen.

3.2. Roller och ansvar i beredningsprocessen

3.2.1. Iakttagelser

Av intervjuerna framgår att kommunstyrelsen, bland annat genom budgetberedning och tekniskt utskott, under senare år tagit ett tydligare grepp om investeringsprocessen. Detta föranleds bland annat av de stora investeringsbehov som beskrivs i budget och planer.

I budgetberedningen, som är huvudprocessen för investeringsplaneringen, möter kommunstyrelsens presidium nämnderna, där även ledande tjänstemän från kommunledningen och förvaltningarna medverkar. Löpande under året sker delvis parallella processer, där större investeringar hanteras i särskild ordning, med beredning i tekniskt utskott.

Av intervjuerna och dokumentstudierna är det tydligt att investeringsbehovet ska initieras och lyftas fram från ansvariga nämnder. Vidare framgår av intervjuerna och dokumentstudierna att berörda nämnder initierar och lyfter fram investeringsärenden utifrån bedömda behov. I den fortsatta beredningsprocessens beslutsunderlag saknas ofta nämndens överväganden. Det är inte alltid tydligt om underlagen varit föremål för behandling i berörd nämnd.

Det är vanligt förekommande att investeringsärenden inte följer styrdokumentets beskrivna process och där tekniska förvaltningen i flera fall inte kommer med i beredningsprocessen i enlighet med regelverket. I flera fall kommer tekniska förvaltningen in sent i processen, utan tillräcklig framförhållning.

Detta har särskilt uppmärksammats. Av ärende behandlat av tekniska utskottet i januari 2018, framgår att det råder oklarheter kring roller och ansvar i en lokalförsörjningsprocess, bland annat om vem som ska göra vad i processens olika steg. Särskilt uppmärksammas bristen på långsiktiga planer, som innebär att tekniska förvaltningen ofta med kort varsel ska medverka i förstudier och projekteringar.

Av intervjuerna framgår också att det till delar finns behov av att tydliggöra vem och hur det säkerställs att en investering sker med största möjliga ekonomiska effektivitet. Det är i processen inte tydligt vem som ansvarar för att balansera de krav som verksamheterna ställer på utformning, funktionalitet och kvalitet. Av intervjuerna framgår att tekniska förvaltningen till delar intar en sådan roll, genom att dels vara ifrågasättande och dels efter söka kostnadseffektiva lösningar.

För större investeringar, som ny skola i tätorten, har en särskild tjänstemannaberedning skett genom en styrgrupp där kommundirektören är sammankallande och där ekonomichefen, förvaltningscheferna och kommunikationschefen ingår. En särskild projektgrupp har satts samman för frågor av mer teknisk karaktär.

En lokalförsörjningsgrupp har bildats under hösten 2017. Gruppen arbetar tvärsektoriellt med kommunens lokalbestånd och har enligt intervjuerna en horisont på fem år eller något därutöver.

Förutom medel för "reinvestering i fastigheter" som fördelas av tekniska förvaltningen har kommunstyrelsen anslag för oförutsedda utgifter. I övrigt sker budgetering på objektsnivå. Om andra oplanerade investeringsbehov uppstår löpande under året krävs beslut i fullmäktige.

Om en nämnd befarar att budgeten för ett investeringsprojekt kommer att överskridas eller om det sker väsentliga förändringar i tidplanen ska anmälan göras till kommunstyrelsen. Anmälan ska innehålla en analys av orsakerna, samt hur stor budgetavvikelsen beräknas bli. Kommunstyrelsen eller fullmäktige bedömer om projektet ska stoppas, minska i omfattning eller fortsätta med en budgetavvikelse (kräver beslut om finansiering i fullmäktige).

3.2.2. *Bedömning*

Vi bedömer att rollerna i planeringsprocessen delvis är klargjorda. Detta baserar vi på att nämnderna roll att bedöma behov och initiera investeringar är tydligt, men att rollerna i den fortsatta beredningsprocessen behöver klargöras. Tekniska förvaltningens delaktighet i processen behöver säkerställas i enlighet beslutat regelverk. Vidare behöver nämndernas överväganden tydliggöras i den fortsatta beredningsprocessen inför fullmäktiges beslut.

Vidare finns en otydlighet i organisationen hur och när beslut fattas i ett investeringsprojekts olika faser, samt vem som ansvarar för att optimera investeringens effektivitet utifrån verksamhetens behov.

3.3. *Framförhållning och långsiktighet i investeringsplaneringen*

3.3.1. *Iakttagelser*

Av kommunens delårsrapport 2017 framgår följande:

"Nivån på investeringsbudgeten gör att vi inte klarar av finansieringen med egna medel. Drift och avskrivningskostnader och i viss mån även räntekostnader (ränta på extremt låg nivå för närvarande) ökar på bekostnad av medel som kunde gått till verksamheten. Investeringsplanen de närmaste åren medför ytterligare upplåning. Fortsatt arbete behövs med den långsiktiga planen för stora investeringar för att kommunen ska kunna planera in behoven tidsmässigt. För de närmaste åren så planeras för Framtidens skola (för och grundskola) i Klippans Kommuns innebärande kraftig ny upplåning.

Fortsatt satsning på äldreboenden, översyn av fastighetsbeståndet, gator och VA-ledningar behöver förbättras och vi kommer att få många nya krav från våra kommuninvånare. Vi ser bl. a. det utökade trycket inom kultur- och fritidssektorn. Vi måste också beakta ökade behov som kan uppkomma inom det sociala området. Som vanligt blir det stora arbetet att prioritera."

Av intervjuerna framgår att det tidigare har gjorts försök att fånga framtida behov i flerårsplaner, med en längre horisont än nuvarande budget och planer. För närvarande upplevs problem att upprätthålla kvalitén över fyra år. Bristen på framförhållning lyfts i intervjuerna som det största problemet i investeringsprocessen. Det finns i intervjuerna en medvetenhet om behovet av att förbättra processen, inte minst i förhållande till kommunens ambitioner om framtida befolkningsökning.

Av styrdokumentet för investeringsplaneringen och av intervjuerna framgår intention att flagga för nya investeringar det sista planåret, d v s våren år 1 flaggas för en investering som planeras år 5. Vidare framgår av intervjuer och dokumentstudier att denna framförhållning inte fungerar. Allt för ofta förekommer att investeringar lyfts fram med otillräck-

lig framförhållning och att precisionen över planåren är låg (se vidare under avsnitten 3.4. och 3.6.).

Bristerna i framförhållning och långsiktighet påverkar möjligheten att överblicka ett helhetsperspektiv och försvårar arbetet med nödvändiga prioriteringar i förhållande till behoven av investeringar i anläggningstillgångar som bedöms finnas framöver, enligt de intervjuade.

Den nya lokalförsörjningsgruppen som har startat på kommunstyrelsens initiativ ska bidra till både ökad framförhållning och större långsiktighet i arbetet. Gruppen har inventerat nuläget för skol-, social- och omsorgsverksamheten.

Det finns även en särskild utredning avseende behovet av särskilda boenden. Inom VA-området finns en VA-plan som delvis stödjer arbetet, där en omarbetning för närvarande pågår. Kommunens planberedskap är till delar god, men för investeringarna i Klippans tätort avseende förskola har stöd i detaljplan saknats.

Kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning är ett resultatmål på 2 % av skatter och statsbidrag, samt ett mål om budgetföljsamhet. Det finns inga finansiella mål som är kopplade till kommunens investeringsverksamhet, exempelvis hur mycket internt tillförda medel som ska finansiera framtida investeringsbehov (d v s självfinansieringsgrad), skuldsättningsgrad eller vilken soliditet som ska upprätthållas.

3.3.2. Bedömning

Vi bedömer att investeringsplaneringen bedrivs med otillräcklig framförhållning och med otillräcklighet i det långsiktiga perspektivet. Detta grundar vi på att kommunstyrelsen i större utsträckning behöver säkerställa att behoven lyfts fram med den framförhållning som regelverket anger och att en bättre överensstämmelse erhålls för kommande planår. Utan denna framförhållning försvåras beredningsprocessens arbete med prioriteringar. Samtidigt finns risker att eventuella behov av detaljplanearbete inte startar i tid.

Vi anser vidare att det långsiktiga perspektivet behöver kopplas till det finansiella utrymmet. Vi anser att finansiella mål behöver beredas som hänger samman med investeringsverksamheten och rekommenderar att dessa exempelvis kopplas till ambitioner om investeringars självfinansieringsgrad och skuldsättning, samt vilken nivå som på sikt ska upprätthållas avseende soliditeten.

3.4. Beslutsunderlag med ekonomiska kalkyler

3.4.1. Iakttagelser

Det finns till regelverket för investeringar upprättade mallar som upptar rubrikerna;

- Beskrivning
- Investeringsutgift (och ev. inkomst) fördelad på budgetår och tre kommande planår
- Motivering
- Prioritering/angelägenhetsgrad
- Konsekvens av utebliven investering

- Investeringens inverkan på driftkostnaden

Av granskade underlag till budgetberedningen, inför budget 2018, framgår att underlagen inte lever upp till regelverkets ambitioner.

Tekniska förvaltningens lämnade redovisningar sker med en annan disposition, där omfattning och syfte beskrivs summariskt. Prioritering och konsekvenser av uteblivna investeringar och handlingsalternativ saknas. Det finns i underlagen ingen koppling till behov i form av exempelvis demografisk utveckling. Beräknade investeringsutgifter framgår, men dessa specificeras inte (vilket inte heller anvisningen kräver). För flera större investeringar saknas driftpåverkan förutom de kapitalkostnader som ekonomifunktionen beräknar.

Av intervjuerna framgår att beslutsunderlagens kvalitet kan variera och att dessa påverkas av brister i framförhållningen. Det finns ingen bestämd ordning för kvalitetssäkring av underlagen. Av intervjuerna framgår att kompletteringar sker under budgetprocessen.

Det finns en tydligt uttryckt ambition från såväl ledande politiker som tjänstemän att utveckla beslutsunderlagen i enlighet med fullmäktiges regelverk.

Större investeringar hanteras i parallella processer med mer fördjupat underlag. I nedanstående beskrivs kortfattat tre exempel:

Framtidens skola, Ny grundskola östra Klippan (F-6)

Under år 2015 ersattes befintliga lokaler på Bofinkenskolan med en modullösning. Barn- och utbildningsnämnden (BUN) fick i uppdrag att till kommunstyrelsen redovisa framtidens skola i Klippans tätort. En särskild skolutredning presenterades under våren 2016, där uppdaterade befolkningsprognoser som också försökt fånga effekten av nyanlända låg till grund. Tre alternativa förslag behandlades med verksamhetsmässiga för- och nackdelar. Vidare innehöll utredningen schablonmässiga beräkningar av investeringsutgiften för handlingsalternativen, vilka redovisades till mellan 138 mnkr och 178 mnkr. Den sistnämnda investeringsutgiften avsåg alternativet med en ny skola. Utrangeringskostnader beräknades inte. I utredningen redovisades resonemang kring de olika alternativens drift-ekonomiska effekter.

BUN behandlade ärende i november 2016 om att uppföra en skola på Nyslätt, som andrahandsalternativ en skola söder om förskolan Täppan. Ärendet behandlas i kommunstyrelsen januari 2017, där det framgår att det krävs en detaljplaneändring. Vidare framgår att ställningstagande om att uppföra skolorna kan lämnas först då det finns detaljplan som medger byggnation och att erforderliga kostnadsberäkningar har genomförts.

Tekniska förvaltningen redovisar därefter kostnadsberäkningar för tre olika alternativ beroende på antal paralleller och våningsplan. Beräkningarna innehåller en skolidrottsbyggnad. Investeringsutgiften för de tre alternativen beräknas från 157 mnkr till 204 mnkr.

Framtidens skola behandlas i juni 2017 i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Av ärendet framgår att den nya skolan kostnadsberäknas till ca 200 mnkr. Av beslutet framgår att finansiering av den nya skolan hanteras i budget 2018 och investeringsplanen.

År 2015 budgeterades 14 mnkr för en ny undervisningsbyggnad vid Bofinkensskolan. Därefter har medel avsatts i budget för en ny skola i Klippans tätort enligt följande:

(Mnkr)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Summa
Budget 2016	50 mnkr	55 mnkr					105 mnkr
Budget 2017		20 mnkr	85 mnkr				105 mnkr
Budget 2018			50 mnkr	107 mnkr	9 mnkr		166 mnkr

Av tekniska förvaltningens underlag till 2017 års budgetprocess (våren 2017) framgår ingen budgetsumma med hänvisning till att investeringens omfattning inte är avgjord. Det saknas i underlaget ekonomisk driftpåverkan.

Av intervjuerna framgår att förstudie och detaljplanearbete pågår.

Ny förskola, 8 avdelningar

I samband med skolutredningen lyfts även fram behovet av en ny förskola i centrala Klippan med sex avdelningar. Av ärendet, behandlat i kommunstyrelsen januari 2017 framgår att det krävs en detaljplaneändring. Kommunstyrelsen uppdrar åt tekniska förvaltningen att i samråd med barn- och utbildningsförvaltningen och ekonomiavdelningen upprätta kostnadsberäkning för förskola med åtta avdelningar vid Badvägen i Klippan.

Av budgeten för år 2018 framgår att kommunen ska bygga en ny förskola med 8 avdelningar i Klippan eftersom antal barn i förskoleåldern ökat de senaste åren. Projekteringen startar under 2017 och förskolan planeras att stå klar under våren 2019.

Av underlag från tekniska förvaltningen till budgetberedningen framgår att det är kö på platser och att ca tre avdelningar ska läggas ner och flyttas till den nya förskolan.

I budget 2016 ingår ny förskola (4 avdelningar) med 17 mnkr. Budgeten flyttas sedan till år 2017. I budget 2018 beslutas om att utöka till 8 avdelningar och att flytta budgeten till start år 2018 med 12 mnkr och 27 mnkr i plan 2019.

(Mnkr)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Summa
Budget 2016	17 mnkr						17 mnkr
Budget 2017	1 mnkr	16 mnkr					17 mnkr
Budget 2018			12 mnkr	27 mnkr			39 mnkr

Av underlaget saknas, förutom kapitalkostnadsberäkningar, investeringens driftspåverkan, såväl för anläggningen som verksamhetsmässigt (ex. effekter av nedlagda avdelningar).

Sågen 8

En tjänsteskrivelse angående fastigheten Sågen 8 behandlas i tekniska utskottet i november 2015. Fastigheten har överförs från kommunalt bolag. Det framgår att det saknas beslut om hur fastigheten ska förvaltas framöver. Företrädesvis används fastigheten för föreningars behov av lokaler. Byggnaderna är huvudsakligen avsedda för industriellt bruk och den enkla konstruktionen bedöms medföra höga ombyggnadskostnader. Av ärendet framgår att en ombyggnad vid tidpunkten har låg prioritet i relation till andra behov.

Tekniska utskottet gav kommunledningsförvaltningen i uppdrag att i samråd med tekniska förvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen att utarbeta olika förslag för fastighetens förvaltning.

I oktober 2016 behandlar kommunstyrelsens arbetsutskott frågan. Fastigheten har en finansiering genom hyresintäkter som är otillräcklig för att kunna underhålla fastigheten. Vidare framgår att det finns en ambition att kunna använda fastigheten för föreningslivet. Underlag krävs från Kultur- och fritidsnämnden och tekniska förvaltningen, till grund för vårens budgetarbete (2017) inför beslut om budget 2018.

I budgethandlingen framgår investeringsutgiften till i budget 2018, 27 mnkr, plan 2019 3 mnkr. Under 2018–19 ska en iordningställning ske i samverkan med föreningslivet.

Sågen 8 har i tidigare budgetar, 2016 och 2017, beräknats till 10 mnkr under planår 2019.

(Mnkr)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Summa
Budget 2016	10 mnkr						10 mnkr
Budget 2017		10 mnkr					10 mnkr
Budget 2018			27 mnkr	3 mnkr			30 mnkr

Det saknas i beslutsunderlagen en närmare beskrivning över investeringsutgiften, driftspåverkan och handlingsalternativ.

3.4.2. *Bedömning*

Vi bedömer att beredningsprocessens granskade beslutsunderlag till stora delar är otillräckliga utifrån fullmäktiges regelverk. I beslutsunderlag beskrivs behoven schematiskt, utan tydlig koppling till volymförändringar eller andra behov.

Vi bedömer att även större investeringar som hanteras med separata utredningar behöver "sammanfattas" i tydliga underlag till budgetberedningen, där ansvarig verksamhetsnämnds behovsbedömning med överväganden framgår och där de driftsekonomiska konsekvenserna lyfts fram (drift och kapitalkostnad), samt ur verksamhetsaspekt (eventuella effektiviseringar eller andra ekonomiska konsekvenser).

3.5. *Handlingsalternativ och konsekvensanalyser*

3.5.1. *Iakttagelser*

Av intervjuerna och dokumentstudierna framgår att det ofta redovisas ett alternativ som behandlas i den politiska processen. Från berörd verksamhetsnämnd saknas ofta handlingsalternativ och konsekvensanalyser av att inte genomföra en investering. I den fortsatta processen saknas i flera fall alternativ och konsekvenser från de bedömningar och avvägningar tekniska förvaltningen har att göra.

Framtidens skola upptar för byggnation av ny grundskola olika handlingsalternativ, där även till delar driftsmässiga konsekvenser redovisas för de olika alternativen.

3.5.2. *Bedömning*

Vi bedömer att det i beredningsprocessen för flera investeringar saknas underlag som beskriver handlingsalternativ och konsekvensanalyser av att inte genomföra en investering. Vi anser att det bör finnas underlag från berörd verksamhetsnämnd i vilka överväganden kring handlingsalternativ som har skett, samt att handlingsalternativen och dess

konsekvenser för såväl verksamhet som ekonomi tydligt redovisas. Vidare att tekniska förvaltningen, när så ska ske enligt regelverket, bereds möjligheter till en allsidig beredning av ärendet.

3.6. Kopplingen mellan investeringsplaneringen och budgetprocessen

3.6.1. Iakttagelser

Investeringsplaneringen är en del av budgetprocessen. Som förberedelser inför beredningsprocessen görs bedömningar av investeringsutrymmet för budgetåret och de därpå kommande planåren. Särskilda anvisningar går ut till nämnderna om förberedelser inför uppstartsmöte och kommande dialogmöten. Investeringsärenden kan i förekommande fall även behandlas utanför själva budgetprocessen. Kommunfullmäktige fattar beslut om budgeten i juni. Beslutet omfattar budgetåret, samt en planering för de därpå följande tre åren. Efter årsbokslutet sker alltid en kompletteringsbudget avseende eventuella kvarstående investeringsmedel i pågående eller ännu inte påbörjade projekt.

Alla investeringsprojekt specificeras. Endast fullmäktige har mandat att flytta budgetmedel mellan objekten.

Det finns rutiner för att beräkna och belasta driftbudgeten med kapitalkostnader för de investeringar som ligger i budget och plan. Det saknas beredningsunderlag för att i övrigt beräkna hur investeringarna påverkar driftskostnaderna i budget och plan.

Kommunens budget för år 2018 ger sammantaget för budgetåret och de tre planåren en investeringsutgift på 516 mnkr. Enligt kommunens budget beräknas kommunens totala låneskuld öka från 128 mnkr 2016 till 438 mnkr 2020, samtidigt som soliditeten under sammaperiod beräknas sjunka med 13 procentenheter, från 57 % till 44 %.

Kommunens budget och investeringsutgifter:

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	4-årsplan	Utfall 4 år
Budget 2014	46	44	46	46					182	
Utfall 2014	30									
Budget 2015		46	60	54	50				210	
Utfall 2015		27								
Budget 2016			80	106	111	48			345	
Utfall 2016			58							
Budget 2017				113	146	56	55		370	
Utfall 2017				58						173
Budget 2018					165	195	96	60	516	

Tabell: Budget=Kommunfullmäktiges årliga budget jämte plan för kommande tre år. Utfall=Årligt utfall av investeringsutgifterna enligt årsredovisningarna. 4-årsplan beskriver summan av budget och plan i respektive KF-budget. Utfall 4 år summerar de fyra senaste årens investeringsutgifter.

Som framgår av ovanstående finns en tydlig tendens att ett planårs sammantagna investeringsutgift ökar allt eftersom planåret närmar sig budgetåret. Samtidigt är det tydligt att det är svårt att realisera investeringar i enlighet med innevarande års budget. Relativt stora volymer överförs varje år i samband med kompletteringsbudgeten.

3.6.2. Bedömning

Vi bedömer att investeringsplaneringen är en tydlig del av budgetprocessen och att planerade investeringars påverkan på driftbudgeten beaktas utifrån de beslutsunderlag som föreligger, men att dessa underlag är otillräckliga.

Vi bedömer att beslutsunderlagen behöver utvecklas för att bättre stödja vilka effekter som investeringarna får för kommunens driftsekonomi. Vi anser att det i beredningsprocessen behöver eftersträvas en högre precision vad avser investeringsobjekt, tid för genomförande och bedömd investeringsutgift, samt att underlagen bättre stödjer investeringarnas effekter i driftsekonomin för budgetåret och de kommande planåren.

3.7. Utrangering och fördelning mellan underhållskostnad och investeringsutgift

3.7.1. Iakttagelser

Av tillgängliga beredningsunderlag framgår att det saknas redovisning och bedömning av eventuella nedskrivningskostnader vid utrangering av gamla anläggningar som ersätts vid nyinvestering, exempelvis nedskrivningar i samband med att nybyggd skola i Klippans östra tätort tas i bruk.

Av intervjuerna framgår att det finns rutiner för att gå igenom anläggningsregistret och göra nedskrivningar vid utrangering, vilket bekräftas av avstämning mot genomförda granskningar i samband med årsbokslut. Det finns inga kapitalkostnader, kopplade till i samband med nyinvesteringar utrangerade anläggningstillgångar, som belastar driftskostnaderna.

Det finns inga rutiner för att vid ny- eller reinvestering fördela kostnaden på investeringsutgift och underhållskostnader. Hela kostnaden tas upp som investeringsutgift. Nuvarande beredningsunderlag ger inte stöd för uppdelning av anläggningstillgången på komponenter (även om ambitionen finns i fullmäktiges regelverk).

3.7.2. Bedömning

Vi bedömer att det saknas tydliga rutiner för att i investeringsplaneringen redovisa eventuella utrangeringar och dess konsekvenser i form av nedskrivningsbehov.

Vi bedömer att det finns rutiner för att i redovisning hantera utrangeringar genom nedskrivning av värden i anläggningsregistret.

Vi bedömer vidare att beslutsunderlagen behöver ge ett bättre stöd för beräkning av kapitalkostnader för de fall som fördelning på olika komponenter ska ske.

2018-03-19

Anna Hilmarsson

Uppdragsledare

Jörn Wahlroth

Projektledare

§ 80**Förslag till köpekontrakt avseende fastigheten Nejlikan 19**

KS 2016.0834

Ärendet

Kommunen har behov av fler avdelningar inom förskoleverksamheten. Ny detaljplan håller på att tas fram för markområdet mellan Solslätt och Badvägen och innefattar även områden inom kvarteret Nejlikan. Planens ändamål ska vara bostäder och möjlighet att bygga en ny förskola.

Fastigheten Nejlikan 19 har identifierats som lämplig plats för en förskola. Ägare till fastigheten är Treklövern Bostads AB. Under tidigt 2000-tal ingicks överenskommelse med bostadsdelegationen om rivning av två hyreshus inom Nejlikan 19. Fastigheten har varit obebyggd sedan dess.

Förslag till köpekontrakt är upprättat och godkänt av Treklövern Bostads AB:s styrelse. Köpeskillingen är 200 kr/m² vilket ger en köpeskillning om 1 997 800 kronor. Tillträde till fastigheten är den 1 juli 2018.

Beslutsunderlag

Tekniska förvaltningens skrivelse 2018-04-17.

Köpekontrakt, bilaga Au § 80/18.

Arbetsutskottets förslag till Kommunstyrelsen

Godkänner förslag till köpekontrakt avseende fastigheten Klippan Nejlikan 19 till en köpeskillning om 1 997 800 kronor.

KÖPEKONTRAKT**Säljare**

Treklovörn Bostads AB

556099-8584

Box 183

264 22 KLIPPAN, nedan benämnd Säljaren

Köpare

Klippans kommun,

212000-0928

264 80 KLIPPAN, nedan benämnd Köparen

ÖverlåtelseobjektFastigheten Klippan Nejlukan 19 nedan benämnd fastigheten, se kartskiss bilaga 1.**Överlåtelseförklaring**

Säljaren överlåter och försäljer härmed till köparen ovan angiven fastighet för en överenskommen köpeskilling och i övrigt på följande villkor:

§ 1 Köpeskilling

Överlåtelsen sker mot en överenskommen köpeskilling av 1 997 800 kr. Köpeskillingen erläggs på tillträdesdagen genom insättning på Treklovörns konto.

§ 2 Tillträdesdag

Fastigheten ska tillträdas 2018-07-01.

§ 3 Äganderättens övergång

Så snart hela köpeskillingen är erlagd övergår äganderätten på köparen. Säljaren upprättar köpebrev. Det åligger säljaren att till köparen överlämna samtliga handlingar såsom gällande garantier, skötselinstruktioner, övriga för fastigheten bindande avtal mm som säljaren innehar rörande fastigheten.

§ 4 Räntor och skatter mm

Eventuella räntor, skatter och övriga utgifter som belöper på tiden fram till tillträdet skall betalas av säljaren och för tiden därefter av köparen.

§ 5 Säljarens garantier

Säljaren garanterar:

att säljaren såväl på dagen för detta avtal som på tillträdesdagen är civilrättsliga och lagfarna ägare till fastigheten

att fastigheten på tillträdesdagen inte belastas av några inteckningar, nyttjanderätter eller dylikt utöver vad som framgår av bifogat CFD-utdrag, bilaga 2. Pantbrevet är obelånade och förvaras i det publika arkivet hos Lantmäteriet.

att intill tillträde inte utan köparens medgivande vidta andra än rutinmässiga förvaltningsåtgärder beträffande fastigheten, dock med undantag för åtgärder av akut karaktär.

PH AB

§ 6 Lagfartskostnad

Med köpet förenade lagfarts- och inteckningskostnader betalas av Köparen.

§ 7 Fastighetens skick

Fastigheten överläts i det skick den befinner sig på köpekontraktsdagen.

Säljaren är medveten om sin upplysningsplikt. Köparen har getts tillfälle att ingående besiktiga fastigheten. Köparen har själv skaffat sig noggrann kännedom om de planbestämmelser, myndighetsbeslut och övriga frågor av betydelse som berör fastigheten. Köparen är medveten om att fastigheten med byggnader och övriga anläggningar med hänsyn till bl.a. ålder och användning kan vara behäftad med s.k. dolda fel, och därmed avvika från vad köparen med fog kan förutsätta. Säljaren tar inte något ansvar för att fastighetens användningsområde kan vara begränsat genom lag, myndighetsbeslut eller liknande.

Fastigheten har varit bebyggd med två trevåningshus. Vid rivningsarbetet av byggnaderna har husgroparna blivit återfyllda med krossat rivningsmaterial.

Köparen friskriver härmed säljaren för allt ansvar för fel och brister i fastigheten med undantag av vad säljaren uttryckligen garanterat enligt detta avtal. Med fel avses såväl konkreta som abstrakta fel, d.v.s. även s.k. dolda fel, rättsliga fel och rådighetsfel.

§ 8 Garage

Inom fastigheten finns två garagelängor med totalt tjugo platser. Tolv av dessa är uthyrda med lokalhyreskontrakt, uppsägningstid nio månader. Efter uppsägningstiden faller det ut ett skadestånd med 12 månadshyror á 325 kr per lokalhyreskontrakt för de garageplatser som inte kan ersättas med likvärdigt godtagbart garage av säljaren. Detta skadestånd ska erläggas av köparen.

§ 9 Försäkringar

Säljaren ansvarar för att byggnaderna på fastigheterna är fullvärdeförsäkrade fram till tillträdesdagen.

§ 10 Fastighetstaxering

Fastigheten är taxerad som industrienhet, övrig mark.

§ 11 Återgångsvillkor

För köpets genomförande erfordras godkännande från kommunfullmäktige i Klippan och Treklövern Bostads AB's styrelse.

§ 12 Skadestånd m m

- Om någon part brister i fullgörandet av detta avtal äger motparten rätt till skälig ersättning.
- Om någon part brister i fullgörandet rörande förhållande av väsentlig betydelse enligt detta avtal, äger motparten dessutom häva köpet.

Detta kontrakt har upprättats i två likalydande exemplar av vilka parterna tagit var sitt.

Klippan 2018-

Klippan 2018-

Säljare:

Köpare:

Treklövern Bostads AB

Klippans kommun

.....
Rune Persson

.....
Kerstin Persson

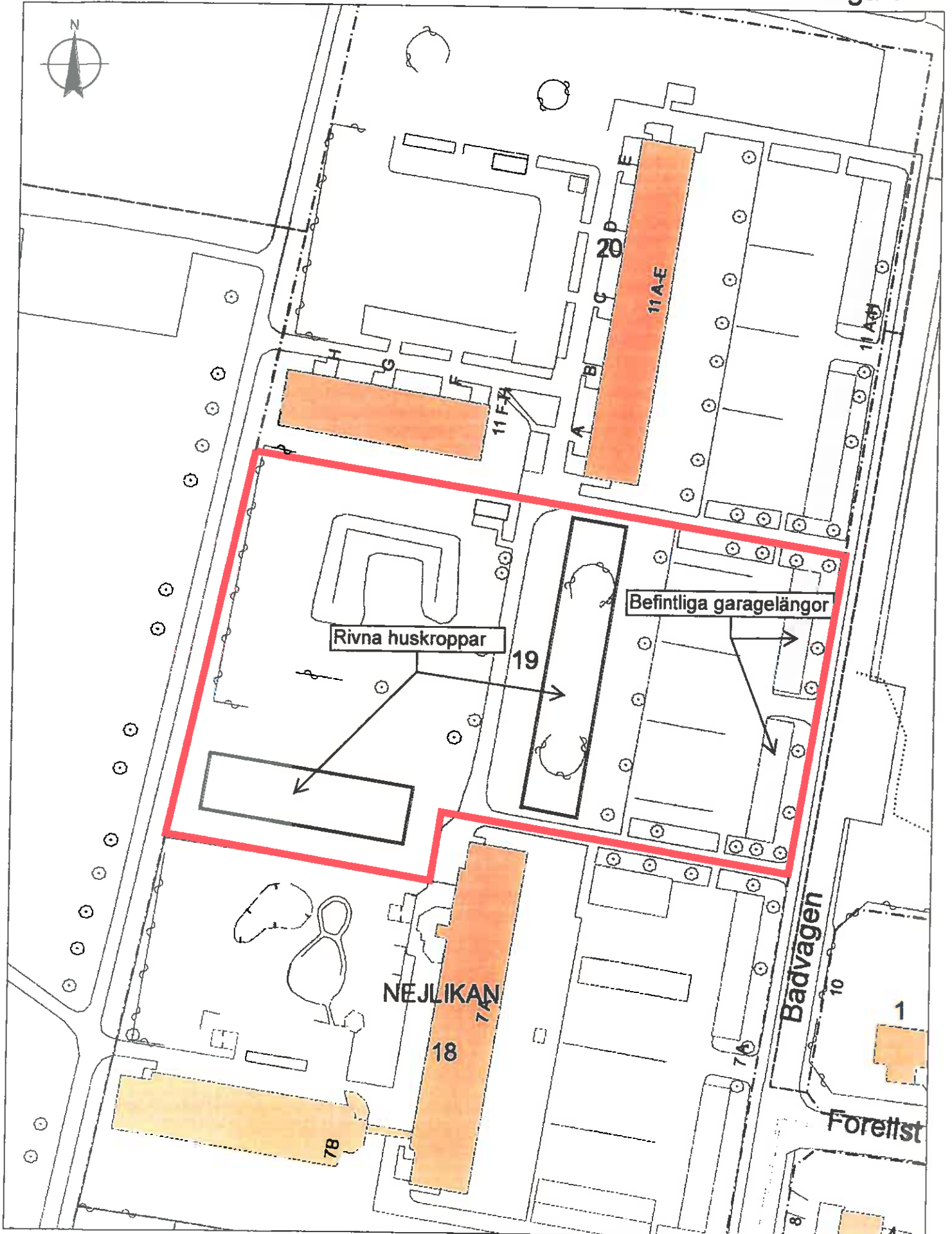
.....
Ulf Bengtsson

.....
Tomas Rikse

Säljarens namnteckning bevittnas:

.....

.....

1:1 000

0

20

40

80 Meter

Handwritten signature/initials

036 Allmän 2018-04-17

Fastighet**Beteckning**

Klippan Nejlikan 19

**Senaste ändringen i
inskrivningsdelen**
2018-01-26

**Aktualitetsdatum i
inskrivningsdelen**
2018-04-13

Nyckel:

120683516

UUID:

909a6a5f-e7ad-90ec-e040-ed8f66444c3f

Distrikt

Klippan

Distriktskod

101324

Läge, karta**Område**

1

N (SWEREF 99 TM)

6222924.3

E (SWEREF 99 TM)

385091.6

Registerkarta

KLIPPAN

Areal**Område**

Totalareal

Totalt

9 989 kvm

Därav landareal

9 989 kvm

Därav vattenareal**Lagfart****Ägare**

556099-8584

Treklövern Bostads AB

Box 183

264 22 Klippan

Andel

1/1

Inskrivningsdag

2006-06-26

Akt

24275

Köp (även transportköp): 2006-04-01
Köpeskilling: 1 SEK, avser hela fastigheten.

Inteckningar

Totalt antal inteckningar: 5

Totalt belopp: 3.247.600 SEK

Nr	Belopp	Inskrivningsdag	Akt
1	1.750.000 SEK	1968-02-28	607
2	205.000 SEK	1969-04-09	1394
3	140.000 SEK	1970-04-29	1417
4	879.000 SEK	1970-04-29	1418
Innehavare: 77/4474 Nordbanken Box 1003 25110 Helsingborg			
5	273.600 SEK	1970-04-29	1420

Planer, bestämmelser och fornlämningar

Planer	Datum	Akt
Stadsplan	1924-12-19	11-KLI-1/24
Stadsplan	1966-11-11	11-KLI-650/66
Stadsplan	1972-07-26	11-KLI-828/72
Stadsplan	1976-08-30	11-KLI-1032/76

Taxeringsuppgifter

Taxeringsenhet

Industrienhet, övrig mark (gatu- och parkmark), tax.värde 0 kr (498)

701988-0

Utgör taxeringsenhet och omfattar hel registerfastighet.

Industritillbehör saknas

Taxeringsvärde

Taxeringsår

2013

Taxerad Ägare	Andel	Juridisk form	Ägandetyper
556099-8584 Treklovörn Bostads AB Box 183 264 22 Klippan	1/1	Aktiebolag	Lagfart eller Tomträtt

Åtgärd

Fastighetsrättsliga åtgärder	Datum	Akt
Tomtmätning	1967-09-08	1166K-1324
Införd i tomtboken	1967-10-13	

Ursprung

Klippan Klippan 4:156

Tidigare Beteckning

Beteckning	Omregistreringsdatum	Akt
L-Klippan Nejlikan 19	1991-09-25	1183-927

Ajourförande inskrivningsmyndighet

Lantmäteriet

Telefon: 0771-63 63 63

Copyright © 2017 Metria

Källa: Lantmäteriet

§ 81**Optionsavtal avseende del av Klippan 3:107 och 3:115, Kapellet**
KS 2016.1047**Ärendet**

I december 2016 beslutade kommunstyrelsen, Ks § 173, om överlåtelse av del av Klippan 3:107 till Acrinova AB för uppförande av 20 marklägenheter på kapellet-området. Det beskrivs även i beslutet att markområdet ska exploateras etappvis och i samråd mellan kommunen och Acrinova AB.

Acrinova AB har låtit en arkitekt rita upp en tänkbar byggnation inom kapellet-området med benämningen Kapellparken. De vill att ett optionsavtal upprättas med tydlig etappindelningen som är knuten till avropsdatum och byggstartsdatum för varje etapp. Acrinova AB har bildat ett nytt bolag som ska utveckla och exploatera Kapellparken, Acrinova Fastighetsbolag 2 AB.

Förslag till optionsavtal är upprättat och godkänt av Acrinova Fastighetsbolag 2 AB. Köpeskilling vid avrop av mark är satt till 225 kr/m², markområdet är totalt om cirka 27 000 m². Köpekontrakt ska upprättas vid varje tillfälle och Acrinova Fastighetsbolag 2 AB ska betala förräntningskostnaden vid varje fastighetsbildningsåtgärd. Optionsavtalet är tänkt att träda i kraft den 1 juli 2018 och gäller till och med 30 juni 2023.

Beslutsunderlag

Tekniska förvaltningens skrivelse 2018-04-23.
Förslag optionsavtal, bilaga Au § 81/18.

Arbetsutskottets förslag till Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige beslutar

Godkänner förslag till optionsavtal avseende del av fastigheten Klippan 3:107 och 3:115.

Optionsavtal

1. Parter

Klippans kommun, nedan kallat Kommunen, 212000-0928, 264 80 Klippan

Acrinova Fastighetsbolag 2 AB, nedan kallat AF2AB, 559027-5862, Krusegränd 42 B,
212 25 Malmö

2. Option mark

- 2.1 AF2AB får genom detta avtal optionsrätt att under tiden 2018-07-01-2023-06-30 förvärva mark inom det område som markerats med rött på kartskissen, bilaga 1, nedan kallat området. Området utgör del av fastigheten Klippan 3:107 och 3:115 och har en total yta om cirka 27 000 m². Området är etappindelad (1-7) med differentierade avropstider och byggstarttider, preciserat på bilaga 2 med tillhörande kartskiss. Vid uteblivet avrop enligt bilaga 2 förfaller optionsrätten för den etappen.
- 2.2 Optionen innebär att AF2AB äger rätt att förvärva området i sin helhet eller delar av området vid ett eller flera tillfällen. Inför utnyttjande av optionen ska Kommunen och AF2AB i varje tillfälle diskutera samt överenskomma om gränslinjerna, ytor m.m., för att uppnå rationella enheter avseende såväl den mark som ska överlåtas som kvarvarande.
- 2.3 Köpeskillingen uppgår till 225 kronor per m² och AF2AB ska betala förrätningskostnaden vid varje fastighetsbildningsåtgärd.
- 2.4 Särskilt köpekontrakt ska upprättas när AF2AB vill utnyttja optionsrätten.

3. Övrigt

- 3.1 Inom etappen 7 finns det bostadsmoduler från Expandia, dessa ingår inte vid någon överlåtelse. Kommunen har hyresavtal på modulerna till och med den 19 juni 2020, därefter monteras de ned och fraktas bort.

- 3.2 AF2AB får inte till någon del överlåta denna optionsrätt till annan.
- 3.3 Detta avtal förutsätter för sin giltighet godkännande från kommunfullmäktige.
- 3.4 Tvister med anledning av detta avtals tillkomst, tillämpning eller tolkning ska avgöras vid svensk domstol i enlighet med svensk rätt.

Detta avtal har upprättats i två exemplar varav parterna tagit var sitt.

Klippan den / 2018

Malmö den 19/4 2018

Klippans kommun

Acrinova Fastighetsbolag 2 AB

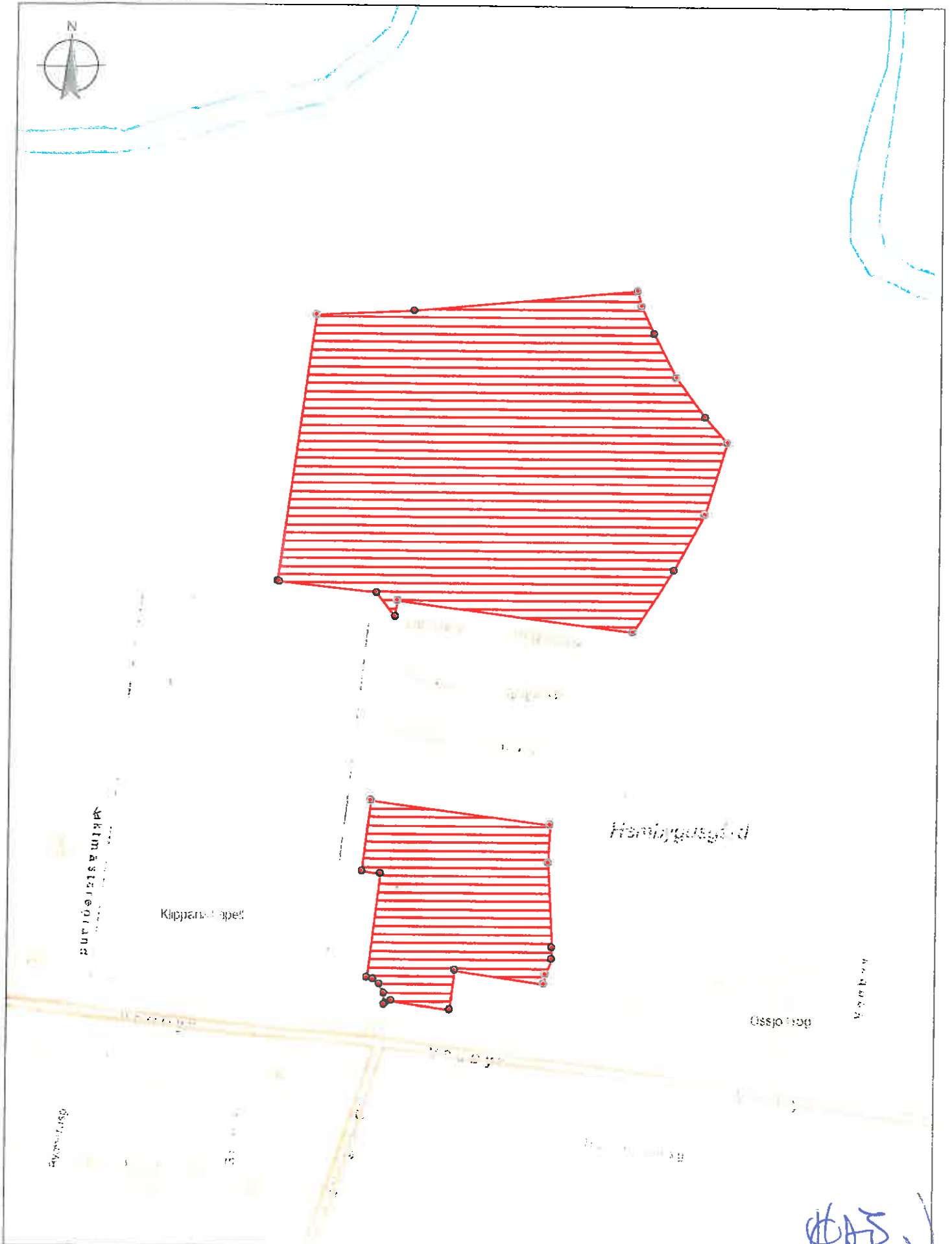
.....
Kerstin Persson
Kommunstyrelsens ordf.

.....

Ulf Wallén

.....
Tomas Rikse
Kommundirektör

.....

Peter Olsson

1:2 000

0

40

80

160 Meter

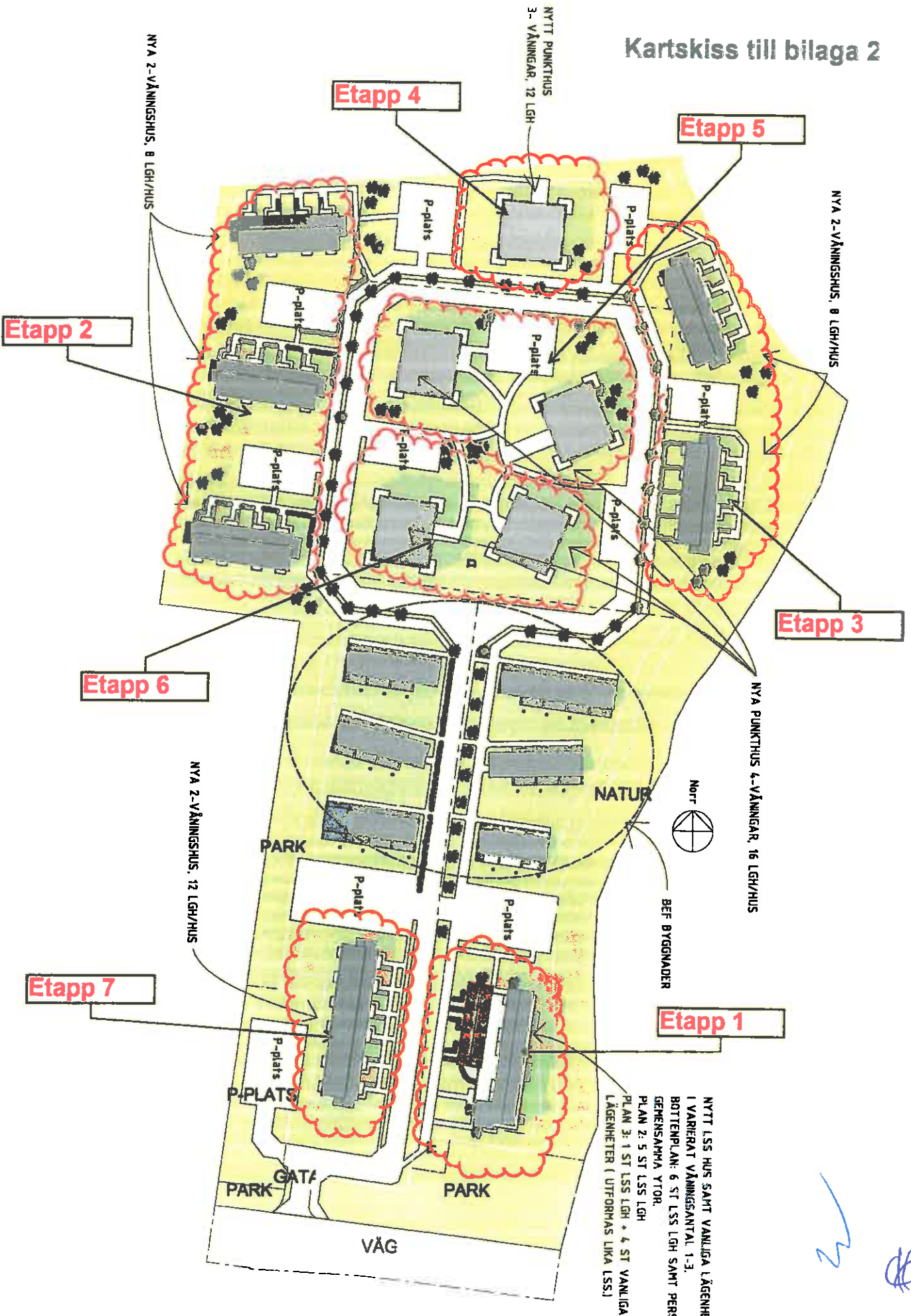
Etappindelning med avropstider och byggstarttider

Etappindelning	Avropstid senast	Byggstarttid senast
1	2019-06-30	2020-01-31
2	2019-06-30	2020-08-01
3	2020-06-30	2021-01-31
4	2020-12-31	2021-08-01
5	2021-06-30	2022-06-30
6	2022-06-30	2023-06-30
7	2023-06-30	2024-06-30

Etapperna är redovisade på kartskiss till bilaga 2

Kartskiss till bilaga 2

Handwritten signature and initials

§ 82**Mobilt team heldagsverksamhet 2018**

KS 2018.0364

Ärendet

Under våren 2018 har flera och samstämmiga uppgifter kommit till kommunledningens kännedom om drogproblematik på högstadiet, främst Snyggatorpsskolan.

Med anledning av den uppkomna situationen finns ett starkt behov av att sätta in extra resurser för att hantera målgruppen, inledningsvis i form av ett mobilt team som kan verka under hela sommaren och i fas två en heldagsverksamhet i samverkan mellan barn och utbildnings-, social- och kultur och fritidsförvaltningen.

Det mobila teamet har två primära fokus:

- 1) att söka upp, stötta, störa och kanske framförallt ge unga man möter runt om i kommunen verktyg och alternativ till att hålla sig ifrån att göra dåliga val.
- 2) att kartlägga ungdomars rörelse, tillhåll och aktivitet för att ha en tydligare bild att utgå ifrån när höstterminen kommer.

Insatserna planeras genomföras i två faser under juni till december 2018 och beräknas till en kostnad om 600 000 kronor för fas ett och 1 787 000 kronor för fas två.

Beslutsunderlag

Kommunledningens skrivelse 2018-05-09.

Arbetsutskottets beslut

Godkänner genomförande av ovan beskrivna insatser.

Arbetsutskottets förslag till Kommunstyrelsen

Finansiering, av fas 1 om totalt 600 000 kronor och fas två om 1 787 000 kronor, sker genom medel för sociala investeringar.

§ 83**Kommunalförbundet Medelpunktens årsredovisning 2017**

KS 2018.0277

Ärendet

Kommunförbundet Medelpunkten har överlämnat årsredovisning för år 2017.

Ekonomiavdelningen har yttrat sig och noterar att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande men att det dock finns ett antal förbättringsåtgärder i kommunförbundets processer (avsnitt 3.3.1) iakttagelser i revisionsberättelsen från PWC.

Beslutsunderlag

Ekonomiavdelningens skrivelse 2018-04-24.

Årsredovisning 2017, bilaga Au § 83/18.

Granskningsrapport, bilaga Au § 83/18.

Revisionsberättelse, bilaga Au § 83/18.

Jäv

Hans Bertil Sinclair och Boris Svensson deltar inte i beslutet på grund av jäv.

Arbetsutskottets förslag till Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar

1. Godkänner Kommunförbundet Medelpunktens årsredovisning för år 2017.
2. Beviljar förbundets direktion och dess ledamöter ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2017.

Årsredovisning 2017

För räkenskapsåret

1 januari 2017- 31 december 2017

Kommunalförbundet Medelpunkten 222000- 1594

Fastställd av direktionen
2018- 03-28

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse för Medelpunkten	2
Om Medelpunkten och vårt uppdrag	2
Uppföljning av mål	8
Kund.....	8
Omvärd	9
Medarbetare.....	10
Process.....	10
Ekonomi.....	11
Miljö.....	12
Medelpunktens ekonomi	13
Femårsutveckling.....	13
Kommentarer till resultaträkning	13
Kommentarer till balansräkning	14
Balanskravsutredning	15
God ekonomisk hushållning.....	15
Resultaträkning.....	16
Balansräkning.....	17
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser	17
Kassaflödesanalys	18
Noter med redovisningsprinciper och bokslutskommentarer	19
Noter.....	20
Underskrifter	24

Förvaltningsberättelse för Medelpunkten

Om Medelpunkten och vårt uppdrag

Kommunalförbundet Medelpunkten bildades 2004, efter att tidigare varit ett aktiebolag, med syfte att ha en gemensam hjälpmedelsverksamhet för kommuner i Nordvästra Skåne.

Under 2017 ställde Höganäs kommun förfrågan om att från årsskiftet 2017/ 2018 bli medlemmar i förbundet. Detta innebär att Medelpunkten från den 1 januari 2018 ger service åt de 11 kommunerna i Nordvästra Skåne som också är samarbetskommunerna inom Familjen Helsingborg.

Verksamhetens mål är att kommunerna skall tillförsäkras en effektiv hjälpmedelsförsörjning såväl professionellt som ekonomiskt.

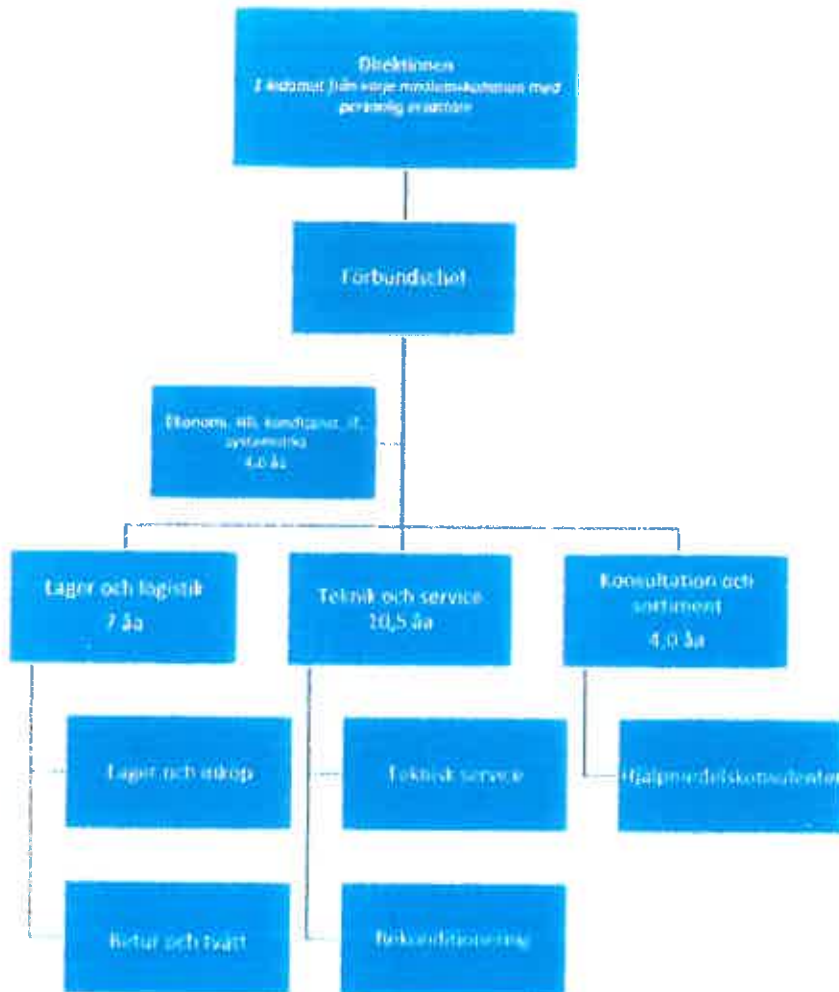
Detta kan sammanfattas i de fyra områdena Samordning, Inköp, Service och Utveckling.

Förbundets ändamål är att invånare i medlemskommunerna på lika villkor ska få funktionellt fullgoda hjälpmedel och god service oavsett bostadsort. Ansvar för förskrivning av personliga hjälpmedel är knutet till hälso- och sjukvårdsansvaret enligt hälso- och sjukvårdslagen. I Skåne regleras ansvarsförhållandet mellan kommunerna och Region Skåne i särskilt avtal. Med hjälpmedel avses i detta sammanhang medicintekniska hjälpmedel som fordrar särskild kompetens för bedömning och utprovning, anpassning eller träning och som inte är normala konsumtionsvaror. Kommunerna kan hyra eller köpa av ett utvalt sortiment hjälpmedel samt få hjälpmedel kontrollerade, rekonditionerade och reparerade. Hyrsystemet utgår från funktionsbegreppet vilket ger möjlighet till återanvändning av använda hjälpmedel så länge som det bedöms vara säkert och med full funktion.

Medelpunkten köper in, lagerför, hyr ut och säljer hjälpmedel efter ordination från förskrivare i medlemskommunerna. Hjälpmedelskonsulenterna är behjälpliga vid utprovning samt vid övrig konsultation i hjälpmedelsfrågor. Hjälpmedelsteknikerna utför förebyggande underhåll, reparationer samt rekonditioneringar och anpassningar av hjälpmedel.

Vår organisation

Medarbetare

Under året har vi arbetat vidare med att utveckla Medelpunkten till en god arbetsplats. Det systematiska arbetsmiljöarbetet har fortsatt enligt den modell som är framtagen sedan tidigare. Sjukfrånvaron är förhållandevis låg och den frånvaro som finns är ej direkt arbetsrelaterad. Vid rekryteringar ser vi fortsatt att det kommer in gott om ansökningar vilket visar på ett gott rykte och att det är en intressant arbetsplats.

- Flextidsavtalet är reviderat med tydligare riktlinjer och begrepp. Bland annat är det gjort en anpassning av normalarbetstid beroende på verksamhetens behov.
- Det tidigare HINK-avtalet har diskuterats och har ersatts av ett tydligare avtal om arbetstidsförkortning.
- Ett större friskvårdsprojekt startade under hösten -17 och fortgår under ett år med stöd av Previa. Projektet fokuserar på att motivera och stödja till bättre hälsa och inspirera till olika förändringar som ökar välmåendet och upplevelsen av god hälsa.
- Medarbetarundersökningar har från 2017 genomförts digitalt med pulsanande, tätare mätningar som ger en direkt återkoppling och svar som sen kan ligga till grund för samtal och olika åtgärder.

- LÖF 17 har avslutats och de nya lönerna som gäller från 1/4- 2017 har betalats ut. Löneöversynen har skett genom direktlönesättning och utifrån de lönekriterier som överenskommits med arbetstagarparterna. Gällande kriterier har varit bidraget till en god arbetsmiljö och bidraget till verksamhetens produktivitet och resultat. Detta både kvalitativt som kvantitativt.
- I samband med att teknisk chef kommer att gå i pension under 2018 har rekrytering gjorts av chef för teknik och service som tillträder tjänsten 1 februari 2018.
- För att möta det ökade trycket på lager och med leveranser har gruppen utökats med en tjänst från september 2017.

Generellt:

Den 31 december 2017 hade Kommunalförbundet Medelpunkten 31 medarbetare. Av dessa var 30 personer tillsvidareanställda och en var anställd på vikariat. Antalet tillsvidareanställda i förhållande till det totala antalet anställda uppgick till 97 %. Då vi utökar verksamheten under 2018 kommer vikariatet under 2018 övergå till en tillsvidareanställning.

Medeltal anställda med fördelning på kvinnor och män	Antal kvinnor		Antal män		Sjukfrånvaro kort <14 dagar		Sjukfrånvaro lång	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Direktion och förbundschef	14	15	6	6	-	-	-	-
Verksamheten exkl förbundschef	8	9	20	18	-	-	-	-
Totalt Medelpunkten					2,3 %	2,7 %	3,3 %	3,5 %

Ledningsgrupp samt direktion och förbundschef anger antal faktiska individer vid årsskiftet. Övriga grupper har beräknats genom att betalda närvarotimmar under perioden har ställts i relation till en inom verksamheten normal årsarbetstid (2080 h). I närvarotimmar ingår betald semester, sjukfrånvaro (betald) och kompledighet men ej övertidstimmar.

Medelåldern för tillsvidareanställda vid årets slut var 49,5 år. Medelåldern för kvinnor var 49 år och för män 50 år.

Tabellen nedan visar hur många anställda som troligen går i pension under de närmaste 10 åren. Anställda som uppnår 65 års ålder:

2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1	0	0	0	1	3	0	3	1	0

Personalkostnader

Den totala personalkostnaden för 2016 uppgick till 16,2 mkr vilket är 26,6 % av Medelpunktens totala kostnader för 2016.

Medellön

Medellönen beräknat på alla anställda inkl förbundschef är för 2017 (december) 31 889 kr. Kvinnors medellön är 34 730 kr och för män 29 598 kr.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron för 2017 var totalt 6,2 % för hela verksamheten. För män var det 5,4 % och för kvinnor 8,1 %. Den korta sjukfrånvaron ligger på 2,7 % och icke arbetsrelaterad långtidssjukskrivning är 3,5 %. Total sjukfrånvaro fördelat per åldersgrupp visas i tabellen nedan.

Ålder	Procent
-29	3,99 %
30- 49	4,01 %
50 -	6,27 %

Arbetskador

Under 2017 rapporterades en arbetskada till Arbetsmiljöverket och Försäkringskassan. Arbetskadan var en trafikolycka utan personskador.

Personalomsättning

Vid ingången av 2017 hade vi fyra pågående vikariat i verksamheten på grund av tjänstledigheter och annan frånvaro. I takt med att tjänstledigheterna har gått har vi rekryterat och kunnat erbjuda tillsvidareanställningar.

Under sommaren 2017 påbörjades också rekrytering av chef för teknik och service som till viss del ersätter då teknisk chef går i pension under 2018.

Den positiva trenden med att få in gott om ansökningar har fortsatt och vi har på alla tjänster haft bra kandidater och ett gott urval och vi ser att det finns intresse av att arbeta på Medelpunkten.

Den politiska ledningen

Under året har direktionen haft sammanträde vid fem tillfällen, däremellan har presidiet beredningsmöten varje månad med undantag av juli, då verksamheten följs upp och diskuteras. I maj månad hölls ett samråd då representanter för kommunerna bjöds in för att få information och genomgång av förslaget till reviderad förbundsordning med tillhörande reglemente. Detta sändes därefter ut till kommunerna för godkännande.

I samband med detta har också ett medlemsdirektiv tagits fram som bland annat anger vilken inriktning och utveckling verksamheten i förbundet ska ha, hur målen ska följas upp samt former för hur medlemmarna ska samverka. Medlemsdirektivet ska revideras i samband med ny mandatperioden då företrädare för kommunerna bjöds in.

Andra förhållanden som är av betydelse för styrning av Medelpunktens verksamhet

När förbundsordningen skickades ut för revidering under 2016 framkom synpunkter på innehållet varför ärendet återremitterades. Förbundsordningen reviderades därefter på nytt och förtydligades på en del punkter.

- Översyn av språket och vilka begrepp som används
- Vissa förtydligande för att undvika utrymme för tolkningar
- Tagit bort hänvisning till lagar och paragrafer och istället skrivit ut texten
- Kompletterat med reglemente för revisorerna och kompletterat reglementet för direktionen

Förutom dessa revideringar ändrades innehållet avseende:

- Budget, eget kapital
- Ansvar
- Resultatfördelning
- Medlemskommunernas styrning och insyn
- Inträde av ny medlem
- Likvidation och upplösning
- Ekonomisk reglering vid utträde

Genomgång av de gjorda förändringarna har gjorts vid möten tillsammans med företrädare för medlemskommunerna, såväl tjänstemän som politiskt. Senast i samband med vårens samråd som hölls den 19 maj 2017 då företrädare för samtliga kommuner deltog.

Till årsskiftet hade alla medlemskommunerna godkänt förslaget om ny förbundsordning, medlemsdirektiv samt reglemente för direktionen och revisionen. Dokumenten kommer att fastställas av direktionen vid sammanträdet i februari 2018.

Under våren 2017 påbörjades diskussioner med Höganäs kommun om att tillträda som ny medlem i förbundet från årsskiftet.

På tjänstemannanivå förbereddes de praktiska och ekonomiska konsekvenserna vilket senare låg till grund för de politiska beslut som fattades i både direktionen som i övriga medlemskommuner.

Medelpunktens förväntade utveckling

Under de kommande åren förväntas produktsortimentet utökas med fler hjälpmedel, bland annat kopplade till utvecklingen av välfärdsteknologin. Medelpunkten förväntas också ta ett större ansvar för att bevaka den tekniska utvecklingen inom hjälpmedelsområdet samt kunna erbjuda fler typer av hjälpmedel. I förlängningen av det nya Hälso- och sjukvårdsavtalet som tecknats mellan region Skåne och kommunerna kommer också ett ökat behov och efterfrågan av snabbare och ökat antal leveranser av hjälpmedel för att underlätta tidig hemgång från sjukhusen. Ett sätt att möta behovet är att Medelpunkten från halvårsskiftet 2018 tar över och hanterar sänghanteringen i egen regi. Det finns flera fördelar med detta både ekonomiskt och verksamhetsmässigt och ger oss en flexibilitet och beredskap som kan krävas i takt med att behoven ökar.

Även antalet invånare med behov av hjälpmedel förväntas fortsätta att öka. Sammantaget innebär detta ökade krav på Medelpunktens sätt att fungera. Behovet av att kunna tillhandahålla fler produktområden ställer krav på mer utrymme och lagerplatser och de förändrade leveransbehoven ställer krav både på förändrade interna arbetsätt och krav på smidiga logistik och transportlösningar.

Detta är utmaningar som till viss del kan lösas i och med flytten till nya lokaler men också utmaningar som på sikt behöver hanteras.

Viktiga förhållanden - icke finansiella upplysningar

Upphandlingar

En stor del av Medelpunktens uppdrag är att tillsammans med Kommunförbundet Skåne göra upphandlingar av hjälpmedel. Arbetet med upphandlingarna innebär arbete med att inventera marknaden inför upphandling för att kunna ställa tydliga och rimliga krav i förfrågningsunderlaget, arbete med att gå igenom inkomna anbud och sen göra en utvärdering. När upphandlingen är klar påbörjas sen arbetet med utbildning och visning av de upphandlade produkterna.

Under 2017 har upphandling gjorts av:

- Positioneringshjälpmedel (tex kuddar, stöd i sittande och liggande ställning)
- Rullstolar
- Kognition
- Ramper
- Rollatorer
- Överflyttningshjälpmedel

Händelser av väsentlig betydelse under eller efter räkenskapsåret

I januari 2018 genomfördes flytten till nya lokaler på Makadamgatan 15. Detta var ett stort projekt som genom god planering och framförhållning gick förhållandevis smidigt och snabbt.

Trots en hel del förberedelser är det ett stort projekt att flytta en verksamhet, det är en hel del som ska fungera och vi har krav på oss att så snart som möjligt kunna upprätthålla servicenivån.

Verksamheten stod i samband med flytten helt stilla i tre vardagar vilket i sammanhanget får anses som en kort och godkänd tid.

Av den respons som vi har fått från företrädare från kommunerna upplevdes inte flytten som ett stort problem utan med hjälp av de förberedelser och planering gick det hela bra.

De nya lokalerna upplevs som väldigt funktionella och praktiska för våra behov samtidigt som de ger en bra arbetsmiljö. De större ytorna och fler antal rum ger också ytterligare möjligheter till att arrangera visningar, utbildningar och utprovningar av olika slag.

Uppföljning av mål

Kund

Förskrivarna känner förtroende för Medelpunkten och är trygga med den service och det stöd vi ger

Vår ambition är att hålla en hög grad av service och att det ska vara enkelt att få service och stöd från Medelpunkten. Genom regelbundna möten med förskrivarna i verksamhetsgruppen, vid upphandlingsarbete, utprovningar, utbildningar och samtal via telefon och mail har vi en bra dialog med förskrivarna i kommunerna och lyssnar av de behov och synpunkter som framkommer. Under året har vi också sett över våra rutiner, manualer och system för att underlätta arbetet. Den enkät som sändes ut gav en väldigt låg svarsfrekvens jämfört med tidigare år. Då endast 29 förskrivare svarade på enkäten är utfallet inte riktigt tillförlitligt jämfört med tidigare år. Utifrån de svar som kom in finns det ett par områden som vi behöver arbeta vidare. Bland annat behöver vi ta till oss erfarenheterna kring den nya hemsidan och hur den uppfattas och vissa fall förklara hur vi arbetar på ett tydligare sätt. Den nya hemsidan lanserades i slutet av hösten och en utvärdering planeras under våren.

Mot bakgrund av den låga svarsfrekvensen finns det också skäl att se över kommande enkäter och hur vi tar emot synpunkter.

Enkätens mål	Mätetal	Utfall	Målvärde
Vi ska utveckla våra rutiner och processer för att underlätta och ge stöd åt förskrivare	☀ Nöjd-kund-index extern verksamhet	69	72
Hemsidan är tydlig, relevant och lättanvänd	☐ Nöjd-kund hemsidan		

Vi har ett gott bemötande mot dem vi möter i arbetet

Det är glädjande att så många av de brukare som besvarar vår enkät upplever ett gott bemötande, god information och känsla av delaktighet vid en utprovning. Trots detta goda resultat kommer vi att arbeta vidare med frågan om ett gott bemötande och på vilket sätt vi kan bli ännu bättre.

Vi kommer att arbeta vidare med frågor om bemötande och hur vi på bästa sätt ska arbeta för att ge en god service i alla olika sammanhang.

Enkätens mål	Mätetal	Utfall	Målvärde
Vi ska uppmuntra till delaktighet i samband med utprovningar	● Brukarens upplevelse av kontakten, informationen och känsla av delaktighet	97 %	90 %

Omvärld

Vår kunskap och omvärldsbevakning sprids till kommunerna

Under året har vi arrangerat både utbildningar och visningar av hjälpmedel. I samband med nya upphandlingar och förändringar i sortimentet arrangeras också produktvisningar tillsammans med leverantörer.

Under året har också medarbetare från Medelpunkten deltagit på olika konferenser och användarmöten vilket är ett väldigt bra sätt att ta del av omvärldsbevakning och förstärka kompetensen i verksamheten. Den omvärldsbevakning och den kompetensen sprids sen till representanter för kommunerna i de olika mötesforum som vi har.

Enhetens mål	Måttal	Utfall	Målvärde
Vi ska sprida vår kunskap genom att arrangera utbildningar och kurser för olika målgrupper	● Antal arrangerade utbildningar och produktvisningar av konsulenter	13	12
	■ Antal arrangerade utbildningar av tekniker	0	2

Vi bidrar till att möjliggöra ett gemensamt synsätt i förskrivning och hjälpmedelsfrågor

Utifrån den omvärlds- och kunskapsbevakning som finns dagligen i verksamheten har vi ett särskilt ansvar att sprida kunskapen vidare till kommunerna. Även om ansvaret för förskrivning och lokala riktlinjer ligger hos respektive kommun finns ett ansvar och en ambition på Medelpunkten att uppmuntra och stimulera gemensamma diskussioner för att om möjligt uppnå ett gemensamt syn- och arbetssätt.

Via Kommunförbundets samverkansorganisation för hjälpmedelsfrågor hanteras strategiska frågor för att på ett Skåneperspektiv möjliggöra gemensamt synsätt. För att ytterligare kunna diskutera och förankra frågorna avrapporteras och diskuteras frågorna numera också i den lokala samrådsgruppen där ledningsansvariga från medlemskommunerna bjuds in vid fyra tillfällen per år.

Under året har också konsulenter träffat representanter för kommunerna i verksamhetsgruppen varje månad. Mötena har varit givande för både förskrivare och Medelpunkten och är en viktig plats för att hålla oss alla uppdaterade på hur rutiner, webbsesam, sortiment, utbildningar fungerar och om något behöver förändras eller förtydligas.

Dessa olika mötesformer ökar möjligheterna till ett gemensamt synsätt i förskrivning och hjälpmedelsfrågor.

Enhetens mål	Måttal	Utfall	Målvärde
Vi ger förutsättningar och bidrar till konstruktiva diskussioner och kunskapsspridning mellan kommunerna	● Antal möten med olika verksamhetsföreträdare från kommunerna	15	15

Medarbetare

Medelpunkten är en bra arbetsplats där medarbetare trivs och är delaktiga

Under 2017 har vi fortsatt arbeta för att Medelpunkten ska vara en god arbetsplats där medarbetarna trivs. Vi har under året tydliggjort vars och ens ansvar för den goda arbetsmiljön vilket också varit ett av lönekriterierna. I det systematiska arbetsmiljöarbetet är frågan om arbetsmiljö och klimatet uppe regelbundet och vi kan konstatera att det är en god stämning med en positiv inställning. Under hösten har ett friskvårdsprojekt startat upp med fokus på de hälsofaktorer som påverkar vårt mående. Utifrån kartläggning, individuella samtal och tester görs en planering för hela verksamheten med fortsatta åtgärder och mål. Tillsammans med detta har vi också börjat arbeta med pulserande mätningar för att mäta olika faktorer som påverkar arbetslivet.

Enhetens mål	Mätetal	Utfall	Målvärde
Vi arbetar för att ha en god arbetsplats där medarbetare trivs	 Medarbetarindex	77	75
Vi arbetar systematiskt med arbetsmiljön för att förebygga ohälsa och olycksfall	 Kort sjukfrånvaro	2,7 %	3 %
	 Lång sjukfrånvaro	3,5 %	3 %
	 Antal arbetsskador och tillbud	1	0
	 Uttagen semester i förhållande till semesterrätt	88 %	90 %

Process

Medelpunkten har effektiva arbetssätt

Arbetet med att se över processer och arbetssätt är ständigt pågående i alla delar av verksamheten. Det finns en strävan att förenkla och underlätta arbetet både internt för att effektivisera men också externt för att "göra det lätt att göra rätt."

Som en fortsatt utveckling av mål och verksamhetsuppföljningen har vi arbetat med att kartlägga processerna för verksamheten i ett processverktyg (2C8) som efterhand kommer att vara kopplat till vårt mål- och uppföljningsverktyg. Genom detta får vi en visuell bild över alla processer samtidigt som mallar, checklistor och rutinbeskrivningar samlas på ett ställe. Processkartläggningen kommer att fortgå och kompletteras med ytterligare processer och de processer som är gjorda ska förvaltas och utvecklas ytterligare.

Enhetens mål	Mätetal	Utfall	Målvärde
Vi har säkra processer och minimerar risker för verksamheten	 Antal beskrivna processer	12	13
Vi har ett effektivt arbetssätt för att snabbt åtgärda reparationer	 Andel reparationer och monteringar som avhjälpas inom 10 arbetsdagar	80 %	75 %
Vi optimerar redirkulation av varor och har en hög lageromsättning	 Andel beställningar ur hyressortimentet som levereras till kund inom 10 arbetsdagar	96 %	99 %
	 Andel utleveranser som är recirkulerade hjälpmedel	74 %	75 %

Ekonomi

Vi uppfyller kraven på en god ekonomisk hushållning

År 2017 har Medelpunkten uppvisat en god ekonomisk hushållning i form av ett redovisat ekonomiskt överskott.

Onödiga kostnader i form av förseningsavgifter uppgår till 9 tkr. Dessa har två externa orsaker; Dels har av leverantören postade fakturor levererats kraftigt försenade (efter deras förfallodag) eller inte alls. Dels har den utdragna hanteringen av upplåningsärendet inneburit en fortsatt likviditetsbrist som stundtals inte medgett leverantörsbetalningar i tid.

Kassalikviditeten vid årets slut är 48,0%, beräknat som kvoten mellan dels summan av fordringar och likvida medel (11 866 tkr) och samtliga kortfristiga skulder (24 693 tkr).

Enhetens mål	Mätetal	Utfall	Målvärde
Verksamheten uppfyller resultatmålet	 Avvikelse från budget (Tkr)	359	290
Vi undviker onödiga kostnader i form av förseningsavgifter, straffavgifter och checkräkningsränta	 Summa onödiga kostnader (Tkr)	9 tkr	0 tkr
Vi har en god likvidhetsplanering	 Kassalikviditet	48 %	100 %

Kapitalbindningen blir inte större än budgeterad

Medelpunktens bundna kapital uppgick vid årsslutet till 42 762 tkr. Av dessa avser 4 148 tkr lager (tillbehör och reservdelar) och resten, 38 614 tkr, anläggningstillgångar. Vi bedömer att kapitalbindningen är rimlig i relation till verksamhetens omfattning.

Under året har värdet på lagerförda artiklar minskat med 20% (1 071 tkr) genom ett målmedvetet arbete av lagerpersonalen.

Värdet på anläggningstillgångarna har däremot ökat med 3 381 tkr, vilket i huvudsak förklaras av den fortskridande volymökningen (5%) och av det nya hjälpmedelssortiment som kommunerna efterfrågar. I ökningen ingår även en mindre andel anläggningstillgångar för eget bruk, införskaffat inför den flytt som äger rum 2018.

Under året genomfördes 2 inventeringar, en inför delårsbokslutet och en inför årsbokslutet. Inventeringen vid delåret gav differensen -2,6% (-176 tkr) medan inventeringen inför årsslutet gav differensen -0,1% (-3 tkr). Den stora skillnaden tillskrivs ett intensivt förbättringsarbete under årets sista tertial.

Enhetens mål	Mätetal	Utfall	Målvärde
Vi har en god lagerhållning med ordning och reda	 Inventeringsdifferens	2,7 %	1 %

Miljö

Inköpta och upphandlade produkter är av god kvalitet

Att så många som 94% av rullstolar uppnår förväntad livslängd är ett gott resultat och visar på att det tekniska underhållet och skötseln av rullstolarna fungerar väl.

Däremot har vi ett lägre utfall för rollatorer där 81% av alla rollatorer uppnår sin förväntade livslängd. Anledningen till detta är det utbyte som är gjort av en viss modell utifrån kvalitetsbristerna med konsekvensen att flera rollatorer skrotades i förtid.

Enhetens mål	Mätetal	Utfall	Målvärde
Hjälpmedel uppnår i hög grad sin förväntade livslängd	 Andel rollatorer som uppnår förväntad livslängd	81 %	90 %
	 Andel rullstolar som uppnår förväntad livslängd	94 %	95 %

Ett hjälpmedel ska under sin livstid vara i bruk hos mottagare mer än 90% av tiden

Vi har under året sett över våra arbetssätt och den interna organisationen för att snabba på och effektivisera rekonditioneringskedjan och på så vis minska tiden som hjälpmedel står på vårt lager. Vi ser att rollatorer i väldigt hög grad är ute i användning medan rullstolar är i bruk en lägre andel av sin livstid. Fortsatta analyser av hur olika hjälpmedel används och hur vi kan öka användningstiden kommer att göras.

Enhetens mål	Mätetal	Utfall	Målvärde
Vi arbetar snabbt och effektivt med att recirkulera och rekonditionera	 Andel tid som rollator varit i bruk hos mottagare	92 %	90 %
	 Andel tid som rullstolar varit i bruk hos mottagare	80 %	90 %

Medelpunktens ekonomi

Femårsutveckling

Resultatutveckling

Ekonomiska mått, (tkr där annat ej anges)	2017	2016	2015	2014	2013
Intäkter	66 759	66 747	65 079	59 269	56 023
Varav försäljning	21 056	21 169	18 947	15 617	13 834
Varav hyror	38 656	38 928	39 491	37 139	35 964
Verksamhetskostnader	-54 902	-52 787	-49 006	-44 472	-40 737
Avskrivningar	-11 286	-10 811	-10 632	-9 655	-12 534
Finansiellt netto	-211	-205	-163	-169	-256
Redovisat resultat	359	2 944	5 278	4 973	2 496

Balansutveckling

Ekonomiska mått, (tkr där annat ej anges)	2017	2016	2015	2014	2013
Balansomslutning	54 628	51 477	51 610	53 386	49 493
Eget kapital	13 934	16 520	18 853	18 548	16 371
Soliditet %	25	32	37	35	33

Kommentarer till resultaträkning

Intäkter

Årets totala intäkter blev 66 759 tkr, varav 66 137 tkr härrör från verksamheten. Utfallet är alltså bara marginellt över årsbudgetens 66 050 tkr. Den största intäktsposten, hyresintäkter, slutade på 38 656 tkr, vilket är nästan i nivå med utfallet 2016 (38 928 tkr) trots att hyrespriserna hade sänkts med 5%

Av medlemskommunerna dominerar Helsingborg med 29 254 tkr av de totala verksamhetsintäkterna, motsvarande 44,2% andel. Även Ängelholm (8 857 tkr) och Landskrona (8 288 tkr) har betydande andelar; 13,4% respektive 12,5%. Övriga 7 medlemskommuner svarar för tillsammans 28,6%, medan Region Skåne utgör 1,3%.

Den produktgrupp som även detta år har gett störst intäkter är Manuella rullstolar med 13 250 tkr, varav uthyrningsintäkterna utgör 12 376 tkr. Andra betydande produktgrupper är Madrasser/sittdynor (10 317 tkr) och Sängar/sänglyftar (8 431 tkr).

Kostnader och resultat

Årets totala verksamhetskostnader blev 66 189 tkr, med tillägg för finansiella kostnader 247 tkr. Jämfört med årsbudgeten motsvarar detta 101% (Budget 65 650 tkr) respektive 80% (310 tkr). På kostnadssidan kan nämnas att flertalet kostnadsgrupper har underskridit årsbudgeten (56-98%). Kostnaderna för Övrigt material hamnade på 11 580 tkr, alltså 131% av årsbudgeten 8 870 tkr. Främst är det värdet på uthyrda tillbehör som har blivit betydligt högre än värdet på återlämnade tillbehör. Kostnaderna för avskrivningar, 10 646 tkr, blev marginellt högre än årsbudget (10 400 tkr). Årets kostnader blev som väntat särskilt stora under december månad, bland annat beroende på 2018 års flytt till nya lokaler.

Årets redovisade resultat blev, med ovanstående belopp, ett överskott på 359 tkr. Jämfört med årsbudgeten +290 tkr motsvarar detta 123%. Att Medelpunkten detta kostnadsfyllda år ändå kan uppvisa ett överskott beror på en kombination av icke-budgeterade intäkter (främst viten) samt inbesparingar på kostnadssidan.

Kommentarer till balansräkning

Tillgångar

Vid årets slut uppgick Medelpunktens totala tillgångar till 54 627 tkr, fördelade på 38 614 tkr i anläggningstillgångar och 16 013 tkr i omsättningstillgångar. De totala tillgångarna har därmed ökat med 3 150 tkr från värdet vid årets början (51 477 tkr).

Den största tillgångsökningen avser hjälpmedel för uthyrningsändamål, som under året har ökat med 3 351 tkr till 38 614 tkr. Även anläggningstillgångarna för eget bruk har ökat något; med 30 tkr till 1 978 tkr. Omsättningstillgångarna har däremot minskat med 231 tkr till 16 013 tkr. En viktig förklaring till detta är att varulagret har minskat med 1 071 tkr till 4 148 tkr.

Skulder och eget kapital

Vid årets slut är skulderna totalt 40 693 tkr. Av dessa är 16 000 tkr en långsiktig banksskuld. 14 000 tkr är ett 12-månaders banklån som förfaller sommaren 2018. Övriga skulder, 10 693 tkr, är leverantörsskulder och upplupna skulder. Att bankupplåningen har ökat är betingat av att Medelpunkten inte längre fakturerar medlemskommunerna några förskott.

Det bokförda egna kapitalet är vid årsslutet 13 934 tkr, varav 359 tkr är årets bokförda överskott. Vid årets början var det egna kapitalet 16 520 tkr, varav 2 945 tkr under året återbetalades till medlemskommunerna.

Soliditet

Vid 2017 års slut är soliditeten 25,5%, beräknat som %-andelen eget kapital (13 934 tkr) i relation till de totala tillgångarna (54 627 tkr).

Balanskravsutredning

Balanskravet innebär enligt kommunallagen att kommunal verksamhet måste budgeteras med ett resultat överstigande noll samt att det sammanlagda, justerade, resultatet under varje treårsperiod måste överstiga noll. Med justerat resultat menas här årets resultat efter borträkning av eventuell realisationsvinst.

För Medelpunkten har de senaste tre årens bokförda resultat, realisationsvinster borträknade, varit: 5 278 tkr (2015), 2 945 tkr (2016), 359 tkr (2017).

Resultaten innebär att Medelpunkten under den gångna 3-årsperioden varje år, och sammanräknat, har uppvisat ett positivt resultat. För vart och ett av de tre närmaste åren (2018-2010) är det budgeterade resultatet över noll.

Därmed är kravet på resultatmässig balans uppfyllt.

God ekonomisk hushållning

För Medelpunkten är målet att tillhandahålla funktionshjälpmedel med tillhörande service till medlemskommunernas brukare på ett mer priseffektivt sätt än vad kommunerna hade gjort i egen regi. Det innebär att begreppet god ekonomisk hushållning här tolkas som att anskaffade resurser utnyttjas effektivt och att verksamhetens intäkter överstiger kostnaderna. En ökad effektivitet kan medföra att Medelpunkten kan sänka medlemskommunernas prisnivå.

I Medelpunktens gällande förbundsordning, antagen år 2017, anges att det egna kapitalet ska ökas från nuvarande nivå till exakt 16 000 tkr. Till dess detta mål uppnås ska verksamheten således generera verksamhetsöverskott. 2017 års överskott, 359 tkr, kommer därför inte att återbetalas till medlemskommunerna. För år 2018 förutses ökade kostnader och någon prissänkning kommer inte att genomföras.

Resultaträkning

	Not	Utfall 2017	Utfall 2016	Budget 2017	Utfall i % av budget
Verksamhetens intäkter					
Verksamhetsintäkter	1	66 136	66 370	66 050	100 %
Övriga intäkter	2	622	377	200	311 %
Summa verksamhetsintäkter		66 758	66 747	66 250	
Verksamhetens kostnader					
Materialkostnader	3	-30 319	-28 795	-27 960	103 %
Övriga externa kostnader		-7 840	-7 253	-8 680	84 %
Personalkostnader		-16 198	-16 225	-16 900	96 %
Avskrivningar	4	-11 286	-10 811	-11 140	101 %
Utrangeringar		-545	-513	-970	56 %
Summa verksamhetskostnader		-66 188	-63 597	-65 650	
Resultat före finansnetto		570	3 150	600	95 %
Finansiella poster					
Finansiella intäkter			6		
Finansiella kostnader		-211	-211	-310	68 %
Finansnetto		-211	-205	-310	
Årets resultat		359	2 945	290	123 %

Balansräkning

	Not	2017-12-31	2016-12-31
Anläggningstillgångar			
Egna materiella anläggningstillgångar	5	1 978	1 948
Hjälpmedel	6	36 636	33 285
Summa anläggningstillgångar		38 614	35 233
Omsättningstillgångar			
Varulager	7	4 148	5 219
Fordringar	8	9 731	10 582
Kassa och Bank	9	2 134	443
Summa omsättningstillgångar		16 013	16 244
Summa tillgångar		54 627	51 477
Skulder och eget kapital			
Eget kapital	10	13 575	13 575
Årets resultat		359	2 945
Eget kapital vid årets slut		13 934	16 520
Långfristiga skulder	11	16 000	16 000
Kortfristiga skulder	12	24 693	18 957
Summa skulder		40 693	34 957
Summa eget kapital och skulder		54 627	51 477

Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser

	2017-12-31	2016-12-31
Ställda säkerheter		
<i>För egna skulder och avsättningar</i>		
Företagsinteckningar	inga	inga
Ansvarsförbindelser	inga	inga

Kassaflödesanalys

	2017	2016
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	570	3 150
<i>Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet</i>		
Av- och nedskrivningar (+)	11 286	11 324
Reavinst (-) / Reaförlust (+)	0	-58
	11 856	14 416
Erhållen ränta (+)		6
Erlagd ränta (-)	-211	-211
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	11 645	14 211
<i>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital</i>		
Minskning (+) / Ökning (-) av lager	+1 071	-382
Minskning (+) / Ökning (-) av kortfristiga fordringar	+851	-320
Ökning (+) / Minskning (-) av kortfristiga skulder	+5 736	2 201
Kassaflöde från den löpande verksamheten	19 303	15 710
<i>Investeringsverksamheten</i>		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-20 359	-19 508
Avyttring av materiella anläggningstillgångar	5 692	6 101
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-14 667	-13 407
<i>Finansieringsverksamheten</i>		
Ökning (+) / Minskning (-) av långfristiga skulder	0	0
Återbetalt överskott	-2 945	-5 277
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-2 945	-5 277
Årets kassaflöde (beräknat)	1 691	-2 974
Likvida medel vid årets slut	2 134	443
Likvida medel vid årets början	443	3 417

Noter med redovisningsprinciper och bokslutskommentarer

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad enligt Kommunallagen (KL), Lagen om kommunal redovisning (KRL) och i enlighet med rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR). Tillämpade principer är i huvudsak desamma som för år 2016.

Under året har Medelpunkten bedrivit inköp och försäljning endast i svenska kronor.

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunalförbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Utgifter avseende tjänster har periodiserats om beloppet överstiger 10 tkr och nyttan har bedömts vara under en period överstigande 3 år.

Lagerförda artiklar värderas till nyanskaffningspris. De utgörs av huvudhjälpmedel (avsedda för försäljning) samt tillbehör och reservdelar. Tillbehör som medföljer uthyrda huvudhjälpmedel debiteras som materialkostnader vid utleverans och krediteras lagret. Tillbehör som återlämnas debiteras lagret först efter genomförd rekonditionering till nyskick, med motsvarande kreditering av materialkostnader.

Skulder anges till deras fulla värde.

Materiella anläggningstillgångar

Medelpunktens har två kategorier av anläggningstillgångar; de för eget bruk samt de för uthyrningsändamål. De förra består av maskiner, inventarier, dator- och IT-utrustning samt fordon och förbättringar i hyrd fastighet. De senare utgörs av olika funktionshjälpmedel.

Samtliga anläggningstillgångar värderas till ursprungligt anskaffningspris efter avdrag för månatliga avskrivningar enligt plan. Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Dessa är följande:

Dator- och IT-utrustning samt Kognitionshjälpmedel 3 år

Rollatorer samt madrasser och sittdynor 4 år

Maskiner, inventarier, verktyg, installationer och fordon 5 år

Hygienhjälpmedel och övriga hjälpmedel 5 år

Manuella rullstolar 7 år

Arbetsstolar och lyftar 8 år

Sängar och sänglyftar 9 år

Förbättringar i hyrd fastighet – under som längst den tid som återstår av kontraktstiden

Noter

Noter till resultaträkning

	20170101- 20171231	20160101- 20161231
Not 1 Verksamhetsintäkter		
Försäljning av hjälpmedel för enskilda brukare	16 950	16 796
Försäljning av hjälpmedel för vårdboende	3 830	4 018
Fakturerat material	275	355
Hysesintäkter från medlemskommuner	38 244	38 537
Hysesintäkter från övriga kunder	412	391
Intäkter från service och tillsyn	3 483	3 598
Intäkter från frakter	1 151	1 131
Intäkter från transporter	1 791	1 544
Summa Verksamhetsintäkter	66 136	66 370
Not 2 Övriga intäkter		
Leverantörsviten	122	10
Bidrag och avgifter	376	304
Övrigt	124	63
Summa övriga intäkter	622	377
Not 3 Materialkostnader		
Kostnad för sålda varor	-18 739	-19 094
Övriga materialkostnader	-11 580	-9 701
Summa materialkostnader	-30 319	-28 795
Not 4 Avskrivning		
Avskrivningar av maskiner och inventarier		
Avseende maskiner och andra tekniska anläggningar	-277	-280
Avseende inventarier och verktyg	-88	-83
Avseende datorer	-43	-137
Avseende fordon	-189	-172
Avseende förbättringar i hyrd fastighet	-43	-60
Summa avskrivningar maskiner och inventarier	-640	-732

Avskrivning av hjälpmedel

	20170101- 20171231	20160101- 20161231
Rollatorer	-1 985	-1 948
Manuella rullstolar	-3 188	-2 765
Sängar och sänglyftar	-848	-890
Arbetsstolar	-658	-586
Hygienhjälpmedel	-688	-580
Kognitionshjälpmedel	-185	-125
Lyftar	-278	-257
Madrasser och sittdynor	-1 656	-1 886
Övrigt	-1 160	-1 059
Summa avskrivning av hjälpmedel	-10 646	-10 096
Summa avskrivningar	-11 285	-10 828

Noter till balansräkning

	2017-12-31	2016-12-31
Not 5 Egna materiella anläggningstillgångar		
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	5 716	5 515
Nyanskaffningar	671	306
Avyttringar	0	-67
Utrangeringar	0	-38
Utgående anskaffningsvärden	6 387	5 716
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-3 769	-3 147
Nyanskaffningar		
Avyttringar	0	55
Utrangeringar	0	38
Periodens avskrivningar enligt plan	-640	-716
Utgående ackumulerade avskrivningar	-4 409	-3 769
Redovisat värde vid årets slut	1 978	1 947

Not 6 Materielle anläggningstillgångar hjälpmedel
Akkumulerade anskaffningsvärden

	2017-12-31	2016-12-31
Vid årets början	94 248	92 509
Nyanskaffningar	19 688	19 202
Avyttringar	-5 831	-6 259
Utrangeringar	-9 981	-11 204
Utgående anskaffningsvärden	98 124	94 248
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-60 632	-61 343
Nyanskaffningar	5	1
Avyttringar	-230	139
Utrangeringar	10 021	10 667
Periodens avskrivningar enligt plan	-10 646	-10 096
Utgående ackumulerade avskrivningar	-61 482	-60 632
Nedskrivning		-331
Redovisat värde vid periodens slut	36 642	33 285
Not 7 Varulager		
Huvudhjälpmedel		
Tillbehör	4 148	5 219
Reservdelar		
Summa varulager	4 148	5 219
Not 8 Fordringar		
Kundfordringar	8 966	9 616
Fordringar på medlemskommuner, förskott		
Skattekonto	17	36
Förutbetalda kostnader	731	917
Övriga fordringar	18	13
Summa fordringar	9 732	10 582

Not 9 Kassa, bank och checkkredit

	2017-12-31	2016-12-31
Kassa	0	3
Bankmedel	2 134	440
Beviljat kreditbelopp		
Outnyttjat kreditbelopp		
Summa Kassa och bank	2 134	443

Not 10 Eget kapital

Vid årets början	16 520	18 852
Återbetalt till medlemskommunerna	-2 945	-5 277
Periodens resultat	359	2 945
Periodens utgående kapital	13 934	16 520

Not 11 Långfristiga skulder

Banklån	16 000	16 000
Summa Långfristiga skulder	16 000	16 000

Not 12 Kortfristiga skulder och interimsskulder
Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	7 011	5 085
Momseskuld	-95	1412
Personalens källskatt	241	247
Kortfristigt banklån	14 000	5 000

Interimsskulder

Upplupna löner och semesterlöner	1 029	1 076
Sociala avgifter	617	623
Beräknad pensionskostnad inkl löneskatt	967	800
Upplupna hjälpmedelskostnader	825	-19
Betalda förskott från medlemskommunerna	0	686
Fakturerade, ej inbetalda kommunförskott	0	3 616
Övriga poster	98	431

Summa Kortfristiga skulder och interimsskulder	24 693	18 957
---	---------------	---------------

Underskrifter

Rima Axelsson Alamin

Ordförande, Helsingborg

Arvo Hellman

2:e vice ordförande, Bjuv

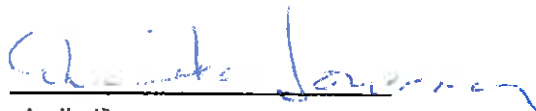
Lena Benediktsson

Ledamot, Landskrona

Anette Hallberg

Ledamot, Svalöv

Annika Jönsson

Ledamot, Örskelljunga

Boris Svensson

1:e vice ordförande, Klippan

Eddie Grankvist

Ledamot, Båstad

Elisabeth Holmer

Ledamot, Perstorp

BrittMarie Hansson

Ledamot, Ängelholm

Isabella Dzanko

Ledamot, Åstorp

Revisorerna

Till

Direktionen samt

Kommunfullmäktige i Bjuv, Båstad,
Helsingborg, Klippan, Landskrona,
Perstorp, Svalöv, Åstorp, Ängelholm,
Örkelljunga och Höganäs

Revisionsberättelse år 2017

Vi har granskat Kommunalförbundet medelpunktens (222000-1594) verksamhet under år 2017. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Den ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll. Utifrån vår granskning gör vi följande bedömningar:

- Vi bedömer sammantaget att direktionen har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.
- Vi bedömer att årets resultat är förenligt med direktionens mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Det viktigaste finansiella målet för år 2017 är uppfyllt.
- Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall delvis är förenligt med direktionens övergripande mål för verksamheten.

Ansvarsfrihet

Vi tillstyrker att direktionen för Kommunalförbundet medelpunkten beviljas ansvarsfrihet.

Vi tillstyrker att årsredovisningen för år 2017 godkänns.

Vi åberopar följande för vår bedömning:

Vi har genomfört övergripande granskningar, som innebär läsning av protokoll och sammanträffanden med representanter för förbundets ledning.

Följande rapporter har avlämnats under året:

- Granskning av delårsrapport
- Granskning av årsredovisning

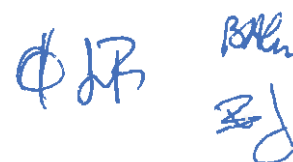
Helsingborg den 28 mars 2018,

Bengt Jönsson
utsedd förtroendevald revisor

Birgitta Alm
utsedd förtroendevald revisor

Revisionsrapport

Granskning av årsredovisning 2017

Kommunalförbundet
Medelpunkten

*Anders Thulin,
auktorerad revisor &
certifierad kommunal
revisor*

*Lotten Lasson,
revisionskonsult*

*Mimmi Praks,
Revisionskonsult*

*Alice Nilsson
Revisionskonsult*

mars 2018

pwc

MB

Innehåll

1.	Sammanfattning.....	2
2.	Inledning.....	3
2.1.	Syfte och revisionsfrågor	3
2.2.	Revisionskriterier	4
3.	Granskningsresultat.....	5
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	5
3.1.1.	Iakttagelser.....	5
3.1.2.	Revisionell bedömning	5
3.2.	God ekonomisk hushållning.....	5
3.2.1.	Finansiella mål.....	5
3.2.2.	Mål för verksamheten	6
3.3.	Rättvisande räkenskaper	7
3.3.1.	Iakttagelser.....	7
3.3.2.	Revisionell bedömning	8

1. Sammanfattning

PwC har på uppdrag av Kommunalförbundets förtroendevalda revisorer granskat Kommunalförbundets årsredovisning för 2017.

Syftet med granskningen är att ge revisorerna ett underlag för sin bedömning av om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomiska ställning?

Vi bedömer att årsredovisningen allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Kommunalförbundet lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Vi bedömer att förvaltningsberättelsen innehåller den information som ska ingå enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed.

- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål direktionen beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Årets resultat är förenligt med god ekonomisk hushållning. Målet avseende kapitalbindningen anser vi svårt att bedöma huruvida det är uppfyllt eller ej utifrån den information som ges i årsredovisningen. Detta eftersom kapitalbindningen inte kan bedömas utifrån storleken på inventeringsdifferenserna och att det inte görs någon analys avseende om kapitalbindningen är större än budgeterat.

Direktionen lämnar en bedömning avseende måluppfyllelsen för verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning.

- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande, dock finns ett antal förbättringsåtgärder i kommunalförbundets processer, se avsnitt 3.3.1.

2. Inledning

I lag om kommunal redovisning regleras externredovisningen för kommuner, kommunalförbund och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning och i tillämpliga delar av Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är styrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

2.1. Syfte och revisionsfrågor

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9 a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomiska ställning?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl. drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed för kommuner och landsting. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma. Vårt uppdrag omfattar inte en granskning och prövning om den interna kontrollen inom kommunalförbundet är tillräcklig.

Granskningen har introducerats genom kontakter och samplanering med kommunalförbundets ekonomikontor. Granskningen har utförts enligt god revisionssed med utgångspunkt i SKYREV:s utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och lands-ting". Vägledningen baseras på ISA (International Standards on Auditing). Som framgår av vägledningen kan implementeringen ske successivt varför tillämpliga ISA helt eller delvis har följts beroende på om vägledningen har beaktas i årets revisionsplan. Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning, granskning av räkenskaps-material och i förekommande fall registeranalys.

Rapportens innehåll har sakgranskats av förbundsekonom och förbundschef.

2.2. Revisionskriterier

Granskningen av årsredovisningen innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen (KL)
- Lag om kommunal redovisning (KRL)
- Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR)
- Direktionens beslutade mål om god ekonomisk hushållning

3. Granskningsresultat

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Iakttagelser

Utveckling av kommunalförbundets verksamhet

I förvaltningsberättelsen redovisas väsentliga händelser som inträffat under och delvis efter räkenskapsåret.

Av årsredovisningen framgår i tillräcklig omfattning den förväntade utvecklingen inom olika delar av verksamheten.

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas, det vill säga frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. I övrigt lämnar den personalekonomiska redovisningen ett flertal uppgifter om personalen i form av diagram och verbal information.

Förvaltningsberättelsen innehåller även information om andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av verksamheten. Ekonomiska nyckeltal redovisas.

Förvaltningsberättelsen innehåller en balanskravsutredning i enlighet med KRL.

3.1.2. Revisionell bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Kommunalförbundet lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Vi bedömer att förvaltningsberättelsen innehåller den information som ska ingå enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed.

3.2. God ekonomisk hushållning

3.2.1. Finansiella mål

I delårsrapporten görs en viss avstämning mot kommunalförbundets finansiella mål. Målen anges nedan:

- 1) Att uppfylla kraven på god ekonomisk hushållning

Kommunalförbundet har satt upp 3 "framgångsfaktorer" för att mäta om målet är uppnått. Dessa är följande (bild från årsredovisningen);

Enhetens mål	Måttet	Utfall	Målvärde
Verksamheten uppfyller resultatmålet	 Avvikelse från budget (Tkr)	359	290
Vi undviker onödiga kostnader i form av försärvingsavgifter, straffavgifter och checkräkningsränta	 Summa onödiga kostnader (Tkr)	9 tkr	0 tkr
Vi har en god likviditetsplanering	 Kassalikviditet	48 %	100 %

Kommunalförbundet uppfyller resultatmålet. Målet avseende onödiga kostnader anses uppfyllas till viss del (se vår iakttagelse avseende skatter och avgifter under avsnitt 3.3.1). Mål avseende kassalikviditet om 100% är inte uppfyllt.

2) Att kapitalbildningen inte blir större än budgeterat

Medelpunkten binder kapital i form av anläggningstillgångar, hjälpmedel för uthyrning, lagervaror, kundfordringar och förbetalda hyror/andra kostnader. Kommunalförbundet har en "framgångsfaktor" för att mäta om målet är uppnått. Se nedan (bild från årsredovisningen);

Enhetens mål	Måttet	Utfall	Målvärde
Vi har en god lagerhållning med ordning och reda	 Inventeringsdifferens	2,7 %	1 %

Målet avseende inventeringsdifferens anses uppfyllas till viss del. Vi ser en klar förbättring jämfört mot föregående år avseende inventeringsdifferenserna. Dock anser vi likt föregående år målet inte bör mätas utifrån storleken på inventeringsdifferensen.

3.2.2. Mål för verksamheten

I årsredovisningen görs en avstämning avseende kommunalförbundets verksamhetsmål. Direktionen har fastställt 8 övergripande mål för verksamheten utifrån områdena: miljö, kund, omvärld, medarbetare och process. Under dessa finns totalt 19 framgångsfaktorer för att mäta om målen uppfyllts. 8 av framgångsfaktorerna bedöms som helt uppfyllda, 9 som delvis uppfyllda, 1 som ej uppfyllt och 1 där det ej gjorts någon bedömning avseende måluppfyllelsen.

Bedömning

Årets resultat är förenligt med god ekonomisk hushållning. Målet avseende kapitalbindningen anser vi svårt att bedöma huruvida det är uppfyllt eller ej utifrån den information som ges i årsredovisningen. Detta eftersom kapitalbindningen inte kan bedömas utifrån storleken på inventeringsdifferenserna och att det inte görs någon analys avseende om kapitalbindningen är större än budgeterat.

Direktionen lämnar en bedömning avseende måluppfyllelsen för verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning.

3.3. Rättvisande räkenskaper

3.3.1. Iakttagelser

Resultaträkning och balansräkning

Resultaträkningen är uppställd enligt KRL 5.1 och omfattar tillräckliga noter.

Resultaträkningen redovisar i allt väsentlig kommunalförbundets intäkter och kostnader för året samt hur det egna kapitalet har förändrats under räkenskapsåret. Jämförelse med föregående år lämnas för varje delpost. Årets resultat uppgår till 359 tkr (2,9 mnkr). Resultat medför en positiv avvikelse mot budget med ca 69 tkr. Av lämnade resultatkommentarer redogörs för budgetavvikelserna.

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter

Vid granskningen av resultat- och balansräkning har följande avvikelser/ förbättringsråden noterats:

- Vi har noterat att det i vissa fall värderas inte artiklar i lagret enligt lägsta värdets princip (LVP). Enligt uppgift från ekonomiavdelningen sker i vissa fall justeringar i lagersystemet avseende inköpspriset utifrån priset på nya registrerade artiklar. Vi bedömer detta som felaktig form av "uppskrivning" av lager. Kommunalförbundet bör tillse att samtliga artiklar i lagret alltid värderas enligt LVP.
- Avseende materiella anläggningstillgångar har det enligt notuppgift skett försäljningar av dessa till ett värde om ca 5,7 mnkr. Utifrån vår genomgång och granskning av dessa poster är vår bedömning att de sålda artiklarna felaktigt klassificerats som anläggningstillgångar. Detta eftersom de redan vid anskaffningstillfället varit avsedda för försäljning. Vi anser att Kommunalförbundet Medelpunkten under 2018 bör se över rutinen i systemet för denna typ av artiklar, samt utreda om dessa artiklar bör klassificeras som lagertillgångar eller möjligtvis kommissons-lager.
- Vi har noterat att Kommunalförbundet vid sex tillfälle betalt in skatter och avgifter försent till skatteverket. Vi anser att Kommunalförbundet för införa en rutin för att tillse att skatter och avgifter alltid betalas enligt skatteverkets bestämmelser.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är uppställd enligt gällande rekommendation. Den omfattar tillräckliga noter. Överensstämmelse med övriga delar av årsredovisningen finns inte helt och hållet avseende materiella anläggningstillgångar. Differensen är inte av väsentlig karaktär.

Tilläggsupplysningar och redovisningsprinciper

Årsredovisningen lämnar tillräckliga tilläggsupplysningar och redogör för tillämpade redovisningsprinciper i tillräcklig omfattning, dock finns ett antal brister i underliggande processer vilka redogörs för under avsnitt ovan för resultat- och balansräkning.

3.3.2. Revisionell bedömning

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande, dock finns ett antal förbättringsåtgärder i kommunalförbundets processer, se avsnitt 3.3.1.

2018-03-28

Anders Thulin
Uppdragsledare

Lotten Lasson
Projektledare

DBB

§ 84**Motion om fri allmän kollektivtrafik för färdtjänstresenärer- svar**
KS 2017.0908**Ärendet**

Hans Bertil Sinclair (M) har 2017-10-30 inkommit med motion om fri allmän kollektivtrafik för färdtjänstresenärer.

Hans Bertil Sinclair föreslår i sin motion att Kommunfullmäktige snarast möjligt tar beslut om att införa fria resor med allmän kollektivtrafik för färdtjänstberättigade personer i Klippans kommun.

Kommunfullmäktige remitterade motionen till Socialnämnden och Kommunstyrelsen. Socialnämnden har 2018-03-28, § 40, inkommit med yttrande.

Skånetrafiken erbjuder färdtjänstberättigade fri kollektivtrafik. För kommuner som lämnat över färdtjänsten till Skånetrafiken ingår tjänsten men för kommuner med färdtjänst i egen regi, såsom Klippans kommun, erbjuds istället möjlighet att köpa tjänsten. Den uppskattade kostnaden för att införa fri kollektivtrafik för färdtjänstberättigade i Klippans kommun är drygt 500 tkr. Enligt uppgift från Skånetrafiken har fria kollektivtrafikresor inte lett till färre antal färdtjänstresor.

Med hänvisning till yttrandet från Socialnämnden, föreslår kansliavdelningen, att motionen avslås.

Beslutsunderlag

Kansliavdelningens skrivelse 2018-04-30.

Protokollsutdrag Socialnämnden 2018-03-28, § 40.

Hans Bertil Sinclairs motion 2017-10-30, bilaga Au § 84/18.

Yrkande

Hans Bertil Sinclair (M) yrkar att ärendet återremitteras då det visat sig att underlagen, gällande kostnadskalkyler, inför Socialnämndens beslut innehåller felaktig information.

Arbetsutskottets beslut

Ärendet återremitteras då det visat sig att underlagen, gällande kostnadskalkyler, inför Socialnämndens beslut innehåller felaktig information.

2017

måndag den 30 oktober

KLIPPANS KOMMUN Kansliavdelning			
Diarienum	2017.908-2	Diarietplan	775
2017-10-31			
Ärendeberedn			
Nämnd/Förv.	För kännedom	Yttrande senast	

Till Klippans Kommunfullmäktige

Motion angående fri allmän kollektivtrafik för färdtjänstresenärer

Region Skåne införde gratis allmän kollektivtrafik för alla som är färdtjänstberättigade redan i februari 2015. De kommuner som har färdtjänsten i egen regi erbjöds att köpa tjänsten. Klippans kommun valde då att avstå.

Ett motiv då var att "Den som har beviljad färdtjänst ska inte kunna åka allmän kollektivtrafik utan hänvisas till särskild kollektivtrafik (färdtjänst)"

Detta är en villfarelse som saknar grund. En person som beviljats färdtjänst kan mycket väl vid gynnsamma tillfällen såväl ur fysisk som psykisk synpunkt, vara i ett bättre tillstånd än vad som ligger till grund för färdtjänstillståndet.

En resa med färdtjänst mellan exempelvis Klippan - Väla kostar Klippans kommun c: a 1 100 kr T o R. Samma resa med kollektivtrafiken kostar 152 kr.

Erfarenheten i landet i övrigt med att mellan 5-7 % av alla som får ett erbjudande om gratis kollektivtrafik antar detta. För Klippans del skulle det kunna bli upp till 35-50 personer.

Om resorna skulle genomföras tre gånger/månad av 5 personer (mindre än 1%) under ett år blir kostnaden 27 360 kr mot dagens 198 000 kr. Skulle statistiken som redovisats, dvs 5-7 %, även gälla Klippan skulle förhållandet bli mellan 191 520 – 273 600 kr respektive 1,4 – 2,0 milj.

Mot ovanstående bakgrund föreslår jag att Kommunfullmäktige beslutar:

att snarast möjligt införa fria resor med allmän kollektivtrafik för färdtjänstberättigade personer i Klippans kommun

Hans Bertil Sinclair

Hans Bertil Sinclair (M)
Ledamot i Kommunfullmäktige

HBS

§ 85**Utökning av korttidsplatser på Åbyhem**

KS 2018.0296

Ärendet

Socialnämnden föreslås utöka antalet korttidsplatser på Åbyhem med nio platser från nuvarande nio platser till att efter utökningen bli sammanlagt arton platser. Kostnaden för att utöka antal korttidsplatser med nio platser under en halvårstid beräknas till 2,0 mnkr.

Då budgeten är ansträngd och socialförvaltningen inte har budgeterat för ifrågavarande kostnad måste finansiering hittas inom organisation. Den ursprungliga föreslagna besparingen på 2,7 mnkr i kompletteringsbudget 2018 har dragits tillbaka.

I Planum organisation ABs rapport, Genomlysningen av individ- och familjeomsorg, visar handlingsplanen på 17 punkter med klar effektiviseringspotential. Sannolikt har en del redan genomförts men inte till fullo in-tecknats eller gett effekt ännu.

Beslutsunderlag

Ekonomiavdelningens skrivelse 2018-04-25.

Protokollsutdrag Socialnämnden 2018-03-28, § 34.

Yrkande

Johan Petterssons (S) yrkar bifall till förslaget.

Arbetsutskottets förslag till Kommunstyrelsen

Avslår Socialnämndens hemställan av medel om 2,0 mnkr för utökning av antalet korttidsplatser på Åbyhem.

§ 86**Motion om körkort för studerande på vård- och omsorgsprogrammet-
svar**

KS 2017.1011

Ärendet

Tommy Cedervall och Iréne Dahl (båda L) föreslår i motion daterad den 26 oktober 2018 att det i budgeten för 2017 avsätts medel för körkort till studerande som avslutar sin utbildning på gymnasieskolans vård- och omsorgsprogram. Elever som går ut programmet med godkända betyg ska tilldelas ett stipendium på 15 000 kronor för att användas till körkortsutbildning.

Kommunfullmäktige remitterade motionen till Barn- och utbildningsnämnden som inkommit med yttrande.

Att tilldela en utvald elevgrupp ett stipendium på 15 000 kronor för körkort blir problematiskt ur rättvisesynvinkel. Det är inte bara elever på vård- och omsorgsprogrammet som kan anses behöva körkort i sitt framtida yrkesliv. Flera av de andra yrkesutbildningarna, såsom bygg- och anläggning samt el- och energiprogrammet, kan även de förutsättas ha samma behov.

En annan utmaning är att elever har olika intresse och förutsättningar för en körkortsutbildning. Alla elever vill inte ta körkort och det är viktigt att ha respekt för individens egna val kring detta. Vissa elever uppfyller inte heller kraven för att få ett lämplighetstillstånd.

Slutligen finns det ekonomiska aspekter som gör att alla elever inte har samma möjligheter att fullfölja en körkortsutbildning.

Beslutsunderlag

Kansliavdelningens skrivelse 2018-04-25.

Protokollsutdrag Barn- och utbildningsnämnden 2018-02-26, § 17.

Tommy Cedervall och Iréne Dahls motion 2017-10-26, bilaga Au § 86/18.

Yrkande

Johan Petterssons (S) yrkar att motionen ska anses besvarad.

Arbetsutskottets förslag till Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige beslutar

Motionen anses besvarad med hänvisning till yttrande från Barn- och utbildningsnämnden.

Bilaga Kfs 132/17
Bilaga An § 86/18

KLIPPANS KOMMUN Kansliavdelning			
Diarienum	2017.1011-1	Dispositionsplan	612
2017-12-01			
Ärendebereidn			
Nämnd/Förv.	Förkl. medlem:	Yttrande senast	

Motion till kommunfullmäktige

Studering på vård- och omsorgsprogrammet behöver körkort i den kommande yrkesutövningen!

Körkort är en förutsättning för att snabbt komma ut på arbetsmarknaden efter gymnasieexamen, det gäller studerande på fordons- och transportprogrammet men även studerande på vård- och omsorgsprogrammet. Arbete i kommunens äldrevård och då särskilt inom hemtjänsten förutsätter körkort. Socialtjänstlagen har målet att äldre ska kunna stanna i sitt vanliga boende så länge som möjligt och få hjälp i bostaden. Det betyder att personal som svarar för vård och omsorg i den enskildes hem måste vara ambulerande - det kräver körkort. Därtill finns det en stor efterfrågan på utbildad personal inom äldrevården och efterfrågan kommer att öka framöver.

Ur ett genus- och likställighetsperspektiv är det angeläget att såväl pojkars som flickors behov av körkort blir tillgodosedda av gymnasieskolans program. Vi ser det ytterst angeläget att behovet av körkort också beaktas i kvinnodominerade utbildningar.

Vi föreslår att det i budgeten 2018 avsätts medel för körkort till studerande som avslutar sin utbildning på gymnasieskolans vård- och omsorgsprogram. Elever som går ut programmet med godkända betyg ska tilldelas ett stipendium på 15.000:- för att användas till körkortsutbildning.

Klippan den 26 oktober 2017

Tommy Cedervall
Liberalerna, Klippan

Iréne Dahl
Liberalerna, Klippan

§ 87**Framtidens skola i Klippans kommun**

KS 2015.0806

Ärendet

Teknisk chef Ardiana Demjaha informerar om det pågående arbetet gällande byggnation av ny skola vid Kristoffers väg, Nyslätt, samt hur processen fungerar i samråd med berörda.

Arbetsutskottets beslut

Informationen noteras.
